

Godišnji financijski izvještaji

2015.

Grawe Hrvatska d.d.

Tel. +385 1 3034000
Faks +385 1 3034500

Ulica grada Vukovara 5
10000 Zagreb

www.grawe.hr
service@grawe.hr

Sadržaj

Tijela Društva.....	5
Izvještaj Uprave	7
Izvještaj Nadzornog odbora	15
Financijski izvještaji za 2015.	17
Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca) na 31.12.2015.	18
Izvještaj o promjenama kapitala	21
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka) za razdoblje 1.1. – 31.12.2015.....	22
Izvještaj o novčanim tokovima za razdoblje 1.1. – 31.12.2015.	25
Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike.....	27
Bilješke uz stavke Bilance i Računa dobiti i gubitka	41
Ostali podaci.....	72
Adekvatnost kapitala i imovina za pokriće tehničke pričuve	77
Adekvatnost kapitala.....	77
Imovina za pokriće tehničkih pričuva osiguranja	78
Korporativno upravljanje	81
Izvještaj o rizicima	83
Izvještaj upravitelja matematičke pričuve i ovlaštenog aktuara.....	91
Izvještaj upravitelja matematičke pričuve	91
Iz izvještaja ovlaštenog aktuara	92
Mišljenje neovisnog revizora.....	95
Izjava Uprave	97
Popis kratica, slika i tablica.....	99

Napomena:

Radi bolje preglednosti i čitljivosti u ovom dokumentu se za označavanje osoba koristi muški gramatički rod. Svi izrazi za označavanje osoba upotrijebljeni u muškom gramatičkom rodu podjednako se odnose i na osobe ženskog spola.

Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa ili postotaka moguće je pojavljivanje razlike uslijed zaokruživanja tj. zbrajanjem iznosa komponenti ne dobiva se nužno iznos iskazan kao njihov zbroj.

Podaci o stanju tržišta osiguranja preuzeti su iz statističkih izvještaja Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO) koji su bili dostupni na dan sastavljanja ovog izvještaja.

Tijela Društva

Glavna skupština

na kojoj je zastupljen cjelokupni temeljni kapital Društva

Nadzorni odbor

predsjednik Nadzornog odbora

Mag. Dr. Othmar Ederer, generalni direktor, Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz

zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Mag. Klaus Scheitegel, zamjenik generalnog direktora, Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz

članovi Nadzornog odbora

DDI Mag. Dr. Günther Puchtler, član Uprave, Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz

Dipl. Techn. Erik Venningdorf, član Uprave, Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz

Maja Petriček, dipl. iur., predstavnica radnika

Uprava

predsjednik Uprave

Igor Pureta, mag. ing., MBA, Zagreb

članovi Uprave

Mag. Gerald Gröstenberger, MBA, Zagreb

Nataša Kapetanović, dipl. ing., Zagreb

Izvještaj Uprave

Grawe Hrvatska d.d.

Društvo *GRAWE HRVATSKA* (u daljnjem tekstu: Društvo) osnovano 1993. kao Prima osiguranje d.d., razvilo se od osiguravatelja koji je prvenstveno bio usmjeren na ponudu proizvoda životnih osiguranja u osiguravatelja koji nudi sveobuhvatnu paletu proizvoda za osiguranje imovine i osiguranja osoba. Pri pajanjem društava Adria osiguranje, sa sjedištem u Puli, i Slavonija osiguranje, sa sjedištem u Osijeku, 2001. godine, i uvođenjem skupine osiguranja motornih vozila u postojeću ponudu Društvo je utvrdilo svoju tržišnu poziciju kao kompozitno osiguravajuće društvo koje obavlja poslove životnih osiguranja i neživotnih osiguranja.

Društvo je pouzdan poslovni partner u odnosu prema osiguranicima i radnicima. Poslovanje je usmjerilo na pružanje usluga fizičkim osobama te malim i srednjim poduzećima svih vrsta djelatnosti. Suvremeni proizvodi povezani s financijskom stabilnošću vrijedan su doprinos planiranju osobne budućnosti i daljnjem razvitku gospodarstva na opću korist.

Osiguranici, radnici i dioničar

Svakodnevno iznova dokazujemo kako su naši korisnici u središtu naših aktivnosti. U ovom trenutku povjerenje nam ukazuje više od 100.000 korisnika.

Našim korisnicima na usluzi su više od 700 angažiranih radnika zaposlenih u internim odjelima i prodaji. Poslujući u 59 prodajnih ureda širom Republike Hrvatske osigurana je zastupljenost u svim regijama, što je nužan preduvjet za pružanje kvalitetne brige o osiguraniku. Pored toga, u najznačajnijim središtima nalaze se regionalni uredi koji osiguravaju brz i nebirokratski postupak obrade odštetnih zahtjeva u slučaju nastupa štete.

Sustav edukacije sa širokom ponudom internih i eksternih programa obuke osigurava stjecanje potrebnih znanja u svrhu optimalnog savjetovanja naših korisnika. Društvo je tijekom 2015. u ovo područje uložilo oko 1,8 milijuna kuna. U okviru edukacija, njih ukupno 159, od toga 91 radionica, 51 stručnih seminara i 17 seminara iz područja osobnog razvoja, održanima u svim regijama Republike Hrvatske, postavljena je osnova za daljnji uspješan rad Društva.

Kao član Grupe *Grawe* Društvo profitira od rezultata glavnih razvojnih aktivnosti koje se odvijaju unutar koncerna. S druge strane, naši radnici također stavljaju svoja stručna znanja u službu svladavanja zajedničkih izazova. Radne skupine u kojima djeluju radnici društava kćeri iz različitih zemalja ostvaruju iznadprosječne rezultate od kojih imaju korist sva društva u sastavu koncerna.

Korporativni imidž

Društvo je u travnju pokrenulo inicijativu *POKRENI* kojom se pod geslom *Zamijeni kauč tenisicama* željelo potaknuti optimizam i promovirati *GRAWE* vrijednosti i attribute brenda *GRAWE* te osnažiti vjeru u ostvarenje vlastitih snova. Uz veliku podršku građana koje se zahvaljujući angažmanu *GRAWE HRVATSKA* uspjelo potaknuti na sudjelovanje u utrci skupljani su „trkački kilometri“ i time je osiguran iznos od 50.000 kuna koji je doniran Udruzi za pomoć djeci i obiteljima suočenima s malignim bolestima Kriješnica. Projektu je krajem prošle godine dodijeljena ugledna nagrada *Sporto* za najbolji sponzorski projekt u Republici Hrvatskoj u 2015. godini.

Dokazati provođenje prakse društvene odgovornosti – i tamo gdje se to ne vidi, geslo je koje je i 2015. dokazalo da je svijest o društvenoj odgovornosti oduvijek bila i ostat će duboko ugrađena u temelje korporativne kulture. Projekt korporativnog volontiranja nastavljen je i 2015., a u njega se uključilo gotovo 300 radnika *GRAWE HRVATSKA*. U dvanaest akcija provedenih od rujna do studenoga radnici su

pomagali u uređenju nacionalnih parkova, parkova prirode i gradskih parkova, vrtića, škola, udruga i domova. Bila je to dobrodošla pomoć korisnicima tih ustanova i široj zajednici i važan doprinos jačanju identiteta Društva.

Kampanja pod nazivom *Pokreni promjenu* pokrenuta je s ciljem poticanja osoba ženskog spola na preventivni pregled dojki. Pored provedbe medijske kampanje ponuđena je i pogodnost korištenja usluge sistematskog pregleda uz ukidanje karence za ugovorene police dodatnog zdravstvenog osiguranja. Cilj kampanje bio je podsjetiti na važnost preventivnih pregleda. Slična akcija, organizirana u studenome, bila je usmjerena na prevenciju raka prostate i senzibiliziranje muške populacije na važnost prevencije i zaštite zdravlja.

Članstvo u strukovnim udrugama i udruženjima

Društvo je član Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO) i Udruženja osiguravatelja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK). Društvo podupire sudjelovanje svojih aktuara u aktivnostima Hrvatskog aktuarskog društva (HAD).

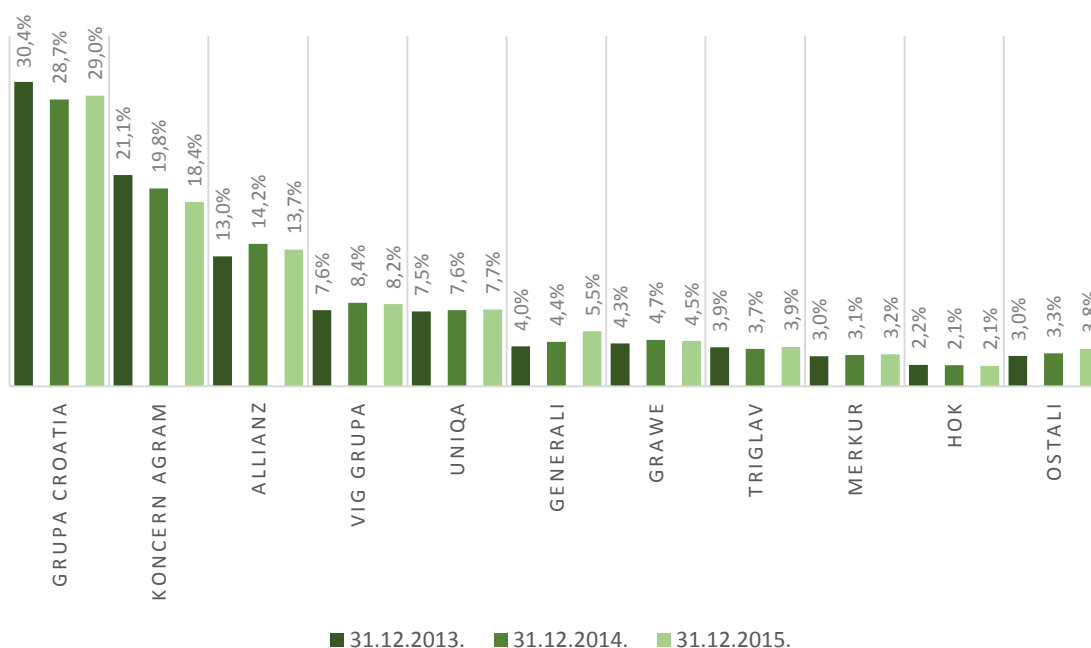
Tržište osiguranja u izvještajnom razdoblju

Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj je u 2015. godini zabilježilo blagi rast.

	2015. mil. kn	2014. mil. kn	Δ
Republika Hrvatska	8.724	8.560	1,9%
Životna osiguranja	2.934	2.638	11,2%
Neživotna osiguranja	5.789	5.922	-2,2%
Grawe Hrvatska d.d.	396	398	-0,6%
Životna osiguranja	255	246	3,4%
Neživotna osiguranja	141	152	-7,2%

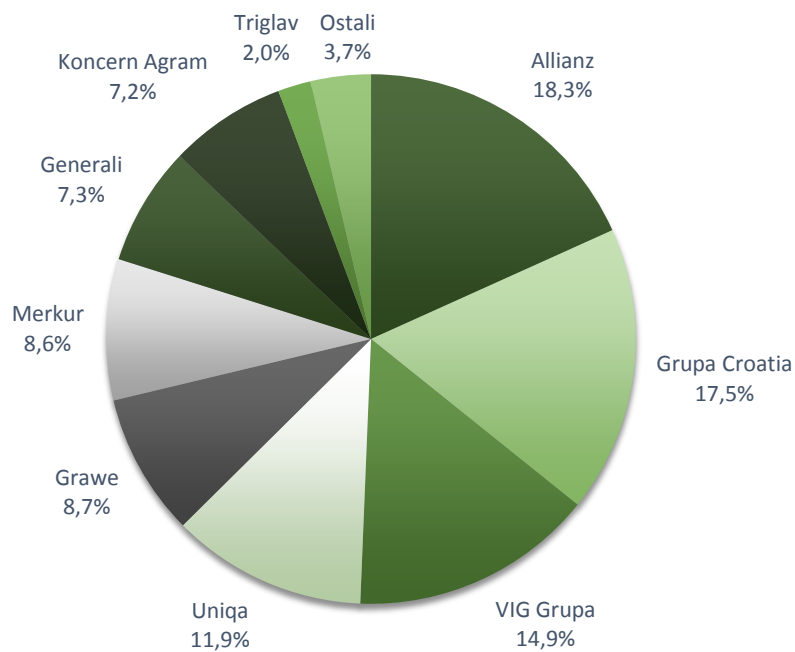
Tablica 1: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj i Grawe Hrvatska d.d. (zaračunata bruto premija)

Najveći udio na tržištu osiguranja imaju Grupa Croatia osiguranje (Croatia, Croatia zdravstveno), koncern Agram (Agram životno, Euroherc, Jadransko), Allianz Zagreb i VIG (Wiener osiguranje, Erste osiguranje). Sunce osiguranje pripojilo se 30.12.2015. Agram Life osiguranju.

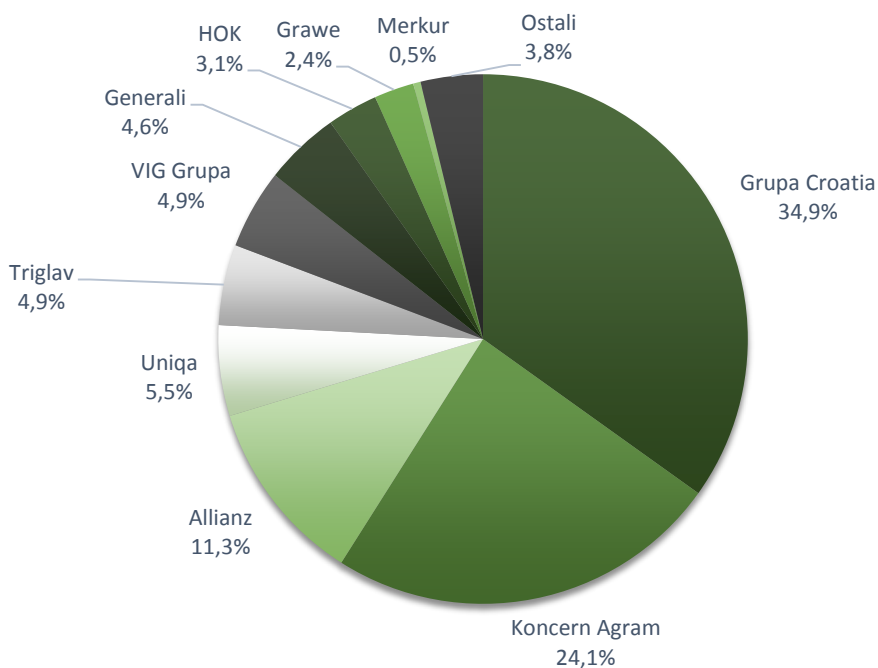

Slika 1: Tržišni udjeli na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupna premija)

Slika 2: Tržišni udjeli u 2015. u životnim osiguranjima

Slika 3: Tržišni udjeli u 2015. u neživotnim osiguranjima

Premija¹

Ukupna zaračunata bruto premija u obračunskom razdoblju iznosila je 395,6 milijuna kuna. (2014.: 398,2 milijuna kuna). Premija iz skupine životnih osiguranja sudjelovala je ukupnoj premiji s 254,9 milijuna kuna (2014.: 246,4 milijuna kuna), a u skupini neživotnih osiguranja sa 140,7 milijuna kuna (2014.: 151,8 milijuna kuna).

	Zaračunata bruto premija			Zarađena bruto premija		
	2015.	2014.	Δ	2015.	2014.	Δ
	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	
Ukupno	395.630	398.199	-0,6%	401.761	399.067	0,7%
Životna osiguranja	254.906	246.423	3,4%	254.858	246.486	3,4%
Neživotna osiguranja	140.724	151.776	-7,3%	146.903	152.581	-3,7%
Osiguranje od nezgode	17.566	19.095	-8,0%	18.109	19.831	-8,7%
Osiguranje stambenih objekata	14.853	14.684	1,2%	14.843	14.601	1,7%
Osiguranje kućanstva	10.195	10.095	1,0%	10.181	10.010	1,7%
Ostala osiguranja imovine	24.234	22.732	6,6%	24.136	23.746	1,6%
Osiguranje industrije	2.118	2.149	-1,4%	2.058	2.282	-9,8%
Osiguranje motornih vozila	68.310	79.868	-14,5%	74.111	78.749	-5,9%
Zdravstveno osiguranje	3.448	3.153	9,4%	3.465	3.362	3,1%

Tablica 2: Zaračunata bruto premija i zarađena bruto premija (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja i promjenom bruto pričuva prijenosnih premija); podjela u podskupine osiguranja prema internoj podjeli koja je u primjeni u koncernu

Portfelj osiguranja¹

Broj ugovora o osiguranju, ukupno promatrano, je prema podacima na 31.12.2015. manji za 9.686 ili za 2,7% u odnosu na isto razdoblje godinu prije tj. smanjio se s 359.648 na 349.962 ugovora. U ukupnom portfelju životna osiguranja sudjeluju sa 111.639, a neživotna osiguranja s 238.323 ugovora.

Ukupna osigurana svota u životnim osiguranjima manja je za 2,1% i iznosi 4.613,1 milijuna kuna.

	2015.	2014.	Δ
Ukupno	349.962	359.648	-2,7%
Životna osiguranja	111.639	114.572	-2,6%
Neživotna osiguranja	238.323	245.076	-2,8%
Osiguranje od nezgode	37.637	45.320	-17,0%
Osiguranje stambenih objekata	24.806	24.828	-0,1%
Osiguranje kućanstva	19.621	19.378	1,3%
Ostala osiguranja imovine	28.730	26.496	8,4%
Osiguranje industrije	168	130	29,2%
Osiguranje motornih vozila	117.666	119.766	-1,8%
Zdravstveno osiguranje ¹	9.695	9.158	5,9%

Tablica 3: Broj ugovora o osiguranju; podjela u podskupine osiguranja prema internoj podjeli koja je u primjeni u koncernu

Izdaci za osigurane slučajeve

Bruto izdaci za osigurane slučajeve u skupini neživotnih osiguranja manji su za 0,7 milijuna kuna ili za 1,0% i iznose 69,8 milijuna kuna. Stopa šteta u odnosu na zarađenu bruto premiju (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja) iznosila je 47,6% (2014.: 46,2%). Broj novoprijavljenih šteta u skupini neživotnih osiguranja porastao je sa 9.310 u 2014. na 9.953 šteta.

Izdaci za osigurane slučajeve u skupini životnih osiguranja uključujući isplaćene udjele u dobiti (prije reosiguranja) smanjili su se s 223,7 milijuna kuna na 199,5 milijuna kuna. Broj osiguranih slučajeva smanjio se s 5.003 na 4.335. Od toga je po osnovi otkupa polica bilo 2.288, a po osnovi isteka ugovora 1.669 osiguranih slučajeva.

¹ Uključujući dodatni program *second opinion*.

	2015. tis. kn	2014. tis. kn	Δ
Ukupno	269.207	294.141	-8,5%
Životna osiguranja	199.450	223.680	-10,8%
Neživotna osiguranja	69.757	70.461	-1,0%
Osiguranje od nezgode	916	2.828	-67,6%
Osiguranje stambenih objekata	4.031	4.116	-2,0%
Osiguranje kućanstva	3.874	3.954	-2,0%
Ostala osiguranja imovine	15.083	6.576	129,4%
Osiguranje industrije	1.814	597	203,9%
Osiguranje motornih vozila	42.032	50.661	-17,0%
Zdravstveno osiguranje	2.007	1.731	16,0%

Tablica 4: Izdaci za osigurane slučajeve². Podjela u podskupine osiguranja prema internoj podjeli koja je u primjeni u koncernu

Reosiguranje

Izdaci za premije reosiguranja smanjeni su s 40,1 milijuna kuna na 38,8 milijuna kuna ili za -3,3%.

Negativni saldo iz ukupnih poslova predanih u reosiguranje iznosio je 8,7 milijuna kuna, što je manje za 7,0 milijuna kuna (-44,6%) u odnosu na godinu prije.

	2015. tis. kn	2014. tis. kn	Δ
Ukupno	-8.702	-15.716	-44,6%
Životna osiguranja	-602	-640	-6,0%
Neživotna osiguranja	-8.100	-15.075	-46,3%

Tablica 5: Saldo iz poslova reosiguranja

Izdaci za obavljanje djelatnosti

Izdaci za obavljanje djelatnosti (bez provizija iz poslova predanih u reosiguranje) smanjeni su sa 130,6 milijuna kuna na 130,1 milijuna kuna ili za -0,4% u odnosu na godinu prije.

	2015. tis. kn	2014. tis. kn	Δ
Ukupno	130.064	130.602	-0,4%
Plaće, porezi i doprinosi ³	47.181	48.189	-2,1%
Provizije	24.391	24.329	0,3%
Ostali izdaci	58.491	58.084	0,7%

Tablica 6: Izdaci za obavljanje djelatnosti

Radnici

Broj zaposlenih, uključujući članove Uprave, iznosio je dan bilance ukupno 710 (2014.: 727).

Udio zaposlenih u prodaji osiguranja s ukupno 534 radnika, od kojih su 517 zastupnici i voditelji timova te 17 voditelji i direktori prodaje, čini 75,2% (2014.: 551 ili 75,8%) ukupnog broja zaposlenih.

² Uključujući troškove obrade i likvidacije šteta; tj. 9,6 milijuna kuna (2014.: 8,6 milijuna kuna)

³ Bez dijela troškova uprave koji su sadržani u stavci Izdaci za osigurane slučajeve; v. Tablica 59

Ulaganja

Ukupna ulaganja, ne računajući ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja i novac u banci i blagajni, porasla su 2015. za 4,0% na 2.965,5 milijuna kuna.

Najveći dio uložene imovine odnosi se na obveznice i to 92,1% (2014.: 93,5%). Ulaganja u depozite iznose 0,2% (2014.: 0,2%), a ulaganja u udjele u investicijskim fondovima 3,6% (2014.: 1,9%). Ulaganja u nekretnine u iznosu od oko 100,1 milijuna kuna čine 3,4% (2014.: 3,5%) ukupnih ulaganja.

Vrijednost danih zajmova iznosi ukupno 19,8 milijuna kuna. Od toga su za 19,5 milijuna kuna kao instrument osiguranja povrata zajma ugovorene otkupne vrijednosti polica životnog osiguranja. Udio zajmova u ulaganjima iznosi 0,7% (2014.: 0,8%).

Prema tome, 93,0 % ukupnih financijskih ulaganja čine ulaganja u vrijednosnice s fiksnom kamatom. Izdavatelji su gotovo isključivo Republika Hrvatska ili međunarodne banke s najboljim kreditnim rejtingom.

Pričuve za povrat premija ovisne o rezultatu odnosno sudjelovanje ugovaratelja osiguranja u dobiti

Ove pričuve formiraju se za iznose koji su temeljem poslovnih planova za poslove životnih osiguranja namijenjeni za isplatu ugovarateljima osiguranja i za koje na dan bilance još nije bila utvrđena mogućnost raspolaganja. To su dakle iznosi dobiti za sljedeću godinu i buduća razdoblja. Ti iznosi su dio matematičke pričuve.

	2015. tis. kn	2014. tis. kn	Δ
Stanje pričuva na početku razdoblja	123.526	121.448	1,7%
Promjena	4.244	2.078	104,2%
Stanje pričuva na kraju razdoblja	127.770	123.526	3,4%

Tablica 7: Pričuve za još nedodijeljene udjele u dobiti (dobit za sljedeću godinu i buduća razdoblja)

Tehničke pričuve, neto

	2015. tis. kn	2014. tis. kn	Δ
Ukupno	2.635.410	2.547.198	3,5%
Prijenosne premije	60.678	65.527	-7,4%
Matematičke pričuve	2.296.789	2.211.124	3,9%
Pričuve šteta	206.234	204.537	0,8%
Druge tehničke pričuve	1.050	1.650	-36,4%
Posebna pričuva za osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik	70.660	64.360	9,8%

Tablica 8: Tehničke pričuve, neto

Dobit i upotreba dobiti

Uprava će podnijeti prijedlog o upotrebi dobiti na sjednici Glavne skupštine na kojoj se odlučuje o usvajanju Godišnjih financijskih izvještaja. Konačni iznos povećanja slobodnih rezervi utvrdit će se na sjednici Glavne skupštine u okviru rasprave o podnesenim financijskim izvještajima.

Prijedlog Uprave o upotrebi dobiti:

	2015. tis. kn	2014. tis. kn	Δ
Dobit obračunskog razdoblja prije poreza	55.384	52.943	4,6
Porez na dobit	-11.088	-10.698	-3,6
Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja	44.296	42.245	4,9
Promjena rezervi	-35.296	-33.245	6,2
Raspoređivanje ili ukidanje zakonskih rezervi			
Raspoređivanje ili ukidanje slobodnih rezervi	-35.296	-33.245	6,2
Dobit ili gubitak poslije promjene rezervi			
Zadržana dobit ili preneseni gubitak			
Neraspodijeljena dobit	9.000	9.000	

Tablica 9: Dobit i prijedlog Uprave o upotrebi dobiti

Značajni događaji nakon završetka poslovne godine

Nakon zaključenja poslovne godine nije bilo nikakvih događaja od posebnog značaja.

Očekivani razvoj

Uprava u 2016. očekuje poboljšanje makroekonomskih uvjeta. Za 2015. godinu se, prvi put od 2008., predviđa realan gospodarski rast od 0,5%. Uprava procjenjuje da će se u 2016. godini gospodarski rast udvostručiti na 1,0%.

Prema navedenom pokazatelju hrvatsko gospodarstvo svojom dinamikom znatno zaostaje od gospodarstava većine drugih zemalja Srednje i (Jugo)Istočne Europe. Na takvim osnovama nije moguće postići održivo smanjenje stope nezaposlenosti.

Upitno je, hoće li nova Vlada uspjeti dati impulse gospodarstvu koji će potaknuti optimizam u zemlji. Štoviše, dugotrajan i složen proces usuglašavanja o formiranju Vlade pokazuje duboke razlike u gledištima glavnih političkih aktera oko važnih pitanja. U takvim okolnostima teško će biti provesti nužne reforme.

Snažan pritisak konkurencije u važnoj skupini osiguranja motornih vozila nastavio se i u 2015. Za 2016. predviđamo stagnaciju premije neživotnih osiguranja s tendencijom blagog pada, dok u životnim osiguranjima u tekućoj godini očekujemo mogućnost blagog rasta premije.

Plan za 2016. godinu, prezentiran u jesen 2015., nastavit će se ostvarivati. U njemu se polazi od pretpostavke rasta premije u neživotnim osiguranjima od oko jedan do dva, a u životnim osiguranjima od oko jedan posto.

Zagreb, veljača 2016.

Uprava

Igor Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

Mag. Gerald Gröstenberger, MBA
član Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
članica Uprave

Izveštaj Nadzornog odbora

Nadzorni odbor je u poslovnoj godini 2015. održao pet sjednica i informirao se na temelju redovitih izvještaja Uprave o stanju *GRAWE HRVATSKA D.D.* (u daljnjem tekstu: Društvo) i tijeku poslovanja.

Nadzorni odbor pregledao je i Godišnje financijske izvještaje i Izveštaj Uprave i na iste nije imao primjedbi.

Poslovanje Društva odvijalo se u skladu sa zakonom i aktima Društva kao i odlukama Glavne skupštine. Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pružaju istinit i objektivan prikaz imovinskog i poslovnog stanja Društva.

Nadzorni odbor je s odobravanjem primio na znanje Godišnje financijske izvještaje koje mu je podnijela Uprava, zajedno s prijedlogom o upotrebi dobiti, te sukladno Statutu prepušta njegovo usvajanje Glavnoj skupštini. Primjedbi članova Nadzornog odbora na Izveštaj u cjelini ili na dijelove Izveštaja nije bilo.

Zagreb, ožujak 2016.

Nadzorni odbor

Mag. Dr. Othmar Ederer
predsjednik

Financijski izvještaji za 2015.

Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca) na 31.12.2015.

Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka) za razdoblje 1.1. – 31.12.2015.

Izvještaj o novčanim tokovima za razdoblje 1.1. – 31.12.2015.

Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike

Bilješke uz stavke Bilance i Računa dobiti i gubitka

Ostali podaci

Izveštaj o financijskom položaju (Bilanca) na 31.12.2015.

Aktiva

	Bilješka	2015.			2014.		
		Život ⁴ tis. kn	Neživot ⁵ tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
A Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital							
B Nematerijalna imovina	01		490	490		168	168
C Materijalna imovina		51.556	4.865	56.421	54.878	5.726	60.604
Zemljišta i građevinski objekti koji služe društvu za obavljanje djelatnosti	02/30	51.556		51.556	54.878		54.878
Oprema	03		4.724	4.724		5.591	5.591
Ostala materijalna imovina i zalihe	03		142	142		135	135
D Ulaganja		2.602.361	363.106	2.965.468	2.498.592	352.818	2.851.410
Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti	02/31	100.110		100.110	101.057		101.057
Ostala financijska ulaganja		2.502.251	363.106	2.865.358	2.397.536	352.818	2.750.354
Ulaganja koja se drže do dospjeća	04/32	841.183	117.492	958.674	1.022.067	146.417	1.168.484
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	05/33	1.640.634	239.884	1.880.519	1.352.800	201.013	1.553.812
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	06						
Depoziti, zajmovi i potraživanja	07/34	20.434	5.731	26.165	22.668	5.388	28.057
E Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja	06/35	71.990		71.990	66.139		66.139
F Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	08/43	717	56.274	56.991	787	49.987	50.774
Prijenosne premije, udio reosiguranja		295	5.876	6.172	308	6.781	7.089
Matematička pričuva osiguranja, udio reosiguranja		339	149	488	396	140	536
Pričuve šteta, udio reosiguranja		82	50.249	50.331	83	43.066	43.149
G Odgođena i tekuća porezna imovina		21		21	133		133
Odgođena porezna imovina	39	21		21	133		133
Tekuća porezna imovina							
H Potraživanja	07/36	6.024	38.159	44.183	1.347	38.800	40.147
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja			32.420	32.420		31.663	31.663
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja			99	99			
Ostala potraživanja		6.024	5.639	11.663	1.347	7.137	8.484
I Ostala imovina		6.696	11.916	18.612	11.442	5.614	17.057
Novac u banci i blagajni	07/37	6.696	11.423	18.119	11.442	4.968	16.411
Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju i prestanak poslovanja	09/38		492	492		646	646
J Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	10	51.195	12.046	63.241	48.506	12.479	60.985
Razgraničene kamate i najamnine		51.195	7.084	58.279	48.506	6.935	55.441
Razgraničeni troškovi pribave			4.864	4.864		5.335	5.335
Ostali plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda			98	98		209	209
K Ukupno aktiva		2.790.560	486.856	3.277.416	2.681.824	465.592	3.147.416
L Izvanbilančni zapisi	29/49						

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

⁴ Životna osiguranja

⁵ Neživotna osiguranja

Izveštaj o financijskom položaju (Bilanca) na 31.12.2015.

Pasiva

	Bilješka	2015.			2014.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
A Kapital i rezerve	11/40	366.527	138.272	504.799	350.498	122.337	472.835
Upisani kapital	41	50.000	40.000	90.000	50.000	40.000	90.000
Revalorizacijske rezerve		104.322	9.067	113.389	109.022	7.699	116.721
Rezerve		186.476	70.638	257.114	164.154	59.715	223.869
Zakonske rezerve		2.500	2.000	4.500	2.500	2.000	4.500
Ostale rezerve		183.976	68.638	252.614	161.654	57.715	219.369
Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	42	25.729	18.567	44.296	27.323	14.923	42.245
B Obveze drugog reda (podređene obveze)							
C Tehničke pričuve	43	2.316.675	305.066	2.621.741	2.229.872	303.739	2.533.611
Prijenosne premije, bruto iznos	12	1.953	64.896	66.850	1.906	70.710	72.616
Matematička pričuva osiguranja, bruto iznos	13	2.296.346	930	2.297.277	2.210.732	928	2.211.660
Pričuva šteta, bruto iznos	14	18.375	238.190	256.565	17.235	230.451	247.686
Druge tehničke pričuve osiguranja, bruto iznos			1.050	1.050		1.650	1.650
D Posebna pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik, bruto iznos	44	70.660		70.660	64.360		64.360
E Ostale pričuve	15/45		1.512	1.512		1.747	1.747
F Odgođena i tekuća porezna obveza		26.080	4.462	30.543	27.255	2.184	29.439
Odgođena porezna obveza		26.080	2.267	28.347	27.255	1.925	29.180
Tekuća porezna obveza			2195,424	2.195		259	259
G Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	16	642		642	712		712
H Financijske obveze							
I Ostale obveze	17/46	9.639	30.180	39.819	8.697	27.384	36.081
Obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja		8.410	5.278	13.689	8.092	5.474	13.565
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja		636	7.681	8.317	7	9.952	9.959
Ostale obveze		593	17.221	17.813	598	11.959	12.557
J Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	18/47	336	7.363	7.699	430	8.201	8.631
K Ukupna pasiva		2.790.560	486.856	3.277.416	2.681.824	465.592	3.147.416
L Izvanbilančni zapisi	29/48						

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama kapitala

	Uplaćeni kapital	Premije na emit. dionice ⁶	Rev. pričuve ⁷	Rezerve	Zar. dobit ili pren. gub. ⁸	Dobit ili gubitak razdoblja	Ukupno kapital i rezerve
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
I Stanje na 1.1.2014.	90.000		34.553	192.523	40.346		357.422
II Stanje na 1.1.2014. (prepravljeno)	90.000		34.553	192.523	40.346		357.422
III Sveobuhvatna dobit ili gubitak prethodne godine			82.167	31.346	-31.346	42.245	124.413
Dobit ili gubitak razdoblja						42.245	42.245
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak prethodne godine			82.167				82.167
Nerealizirani dobiti ili gubici prethodne godine (zemljišta i građevinski objekti)							
Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju			102.709				102.709
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit			-20.542				-20.542
Ostale nevlasničke promjene kapitala				31.346	-31.346		
IV Transakcije s vlasnicima					-9.000		-9.000
Povećanje/smanjenje upisanog kapitala							
Ostale uplate vlasnika							
Isplata udjela u dobiti/dividenda					-9.000		-9.000
V Stanje na 31.12.2014.	90.000		116.721	223.869		42.245	472.835
VI Stanje na 1.1.2015.	90.000		116.721	223.869	42.245		472.835
VII Stanje na 1.1.2015. (prepravljeno)	90.000		116.721	223.869	42.245		472.835
VIII Sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine			-3.332	33.245	-33.245	44.296	40.964
Dobit ili gubitak prethodnog razdoblja						44.296	44.296
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak prethodne godine			-3.332				-3.332
Nerealizirani dobiti ili gubici od materijalne imovine (zemljišta i građevinski objekti)							
Nerealizirani dobiti ili gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju			-4.165				-4.165
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit			833				833
Ostale nevlasničke promjene kapitala				33.245	-33.245		
IX Transakcije s vlasnicima					-9.000		-9.000
Povećanje/smanjenje upisanog kapitala							
Ostale uplate vlasnika							
Isplata udjela u dobiti/dividenda					-9.000		-9.000
X Stanje na 31.12.2015.	90.000		113.389	257.114		44.296	504.799

Navedene vrijednosti u cijelosti su pripisane imateljima kapitala matičnog društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz.

⁶ Premije na emitirane dionice

⁷ Revalorizacijske pričuve.

⁸ Zračunata dobit ili preneseni gubitak

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka) za razdoblje 1.1. – 31.12.2015.

	Bilješka	2015.			2014.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
I Zarađene premije (prihodovane)	19/50	253.555	108.469	362.024	245.042	113.829	358.872
Zaračunate bruto premije		254.906	140.724	395.630	246.423	151.776	398.199
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak-vrijednosti premije osiguranja/suosiguranja			365	365		99	99
Premije predane u reosiguranje		-1.291	-37.529	-38.820	-1.431	-38.686	-40.117
Promjena pričuva prijenosnih premija		-48	5.814	5.766	63	706	769
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja		-12	-905	-917	-12	-66	-78
II Prihodi od ulaganja	22/51	149.644	19.012	168.655	159.263	21.481	180.744
Prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte		11.743		11.743	12.145		12.145
Prihodi od kamata		129.103	18.605	147.708	129.669	17.540	147.209
Nerealizirani dobiti od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		4.197		4.197	5.900		5.900
Dobici od prodaje (realizacije) financijskih ulaganja		2.484	393	2.877	2.502	3.326	5.827
Neto pozitivne tečajne razlike					7.657	602	8.259
Ostali prihodi od ulaganja		2.117	14	2.131	1.391	13	1.404
III Prihodi od provizija i naknada	20/56	561	12.233	12.794	591	11.932	12.523
IV Ostali osigurateljnotehnički prihodi, neto od reosiguranja	57	554	978	1.532	759	1.169	1.929
V Ostali prihodi	21	223	1.316	1.539	237	1.372	1.609
VI Izdaci za osigurane slučajeve, neto	23/53	-199.253	-51.666	-250.918	-223.466	-58.712	-282.178
Likvidirane štete		-198.112	-51.109	-249.221	-222.732	-55.417	-278.149
Promjena pričuva za štete		-1.141	-556	-1.697	-734	-3.294	-4.028
VII Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja	24/54	-85.671	606	-85.065	-68.438	-742	-69.180
Promjena matematičke pričuve osiguranja		-85.671	6	-85.665	-68.438	8	-68.430
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja			600	600		-750	-750
VIII Promjena posebne pričuve za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik, neto od reosiguranja		-6.299		-6.299	-8.006		-8.006
IX Izdaci za povrate premija (bonusi i popusti), neto od reosiguranja							
X Poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto	55	-66.018	-64.046	-130.064	-63.381	-67.221	-130.602
Troškovi pribave	25	-47.104	-48.669	-95.773	-47.605	-48.078	-95.683
Troškovi uprave (administrativni troškovi)	26	-18.914	-15.376	-34.290	-15.776	-19.143	-34.920
XI Troškovi ulaganja	27/52	-14.548	-751	-15.300	-7.329	-649	-7.978
Amortizacija zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti		-2.890		-2.890	-2.847		-2.847
Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji) financijske, imovine		-273	0	-273	-830	-475	-1.305
Usklađivanje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		0		0			
Neto negativne tečajne razlike		-7.580	-544	-8.124			
Ostali troškovi ulaganja		-3.805	-207	-4.013	-3.652	-174	-3.826
XII Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	58	-215	-2.822	-3.037	-173	-3.793	-3.966
Troškovi za preventivnu djelatnost							
Ostali tehnički troškovi osiguranja		-215	-2.822	-3.037	-173	-3.793	-3.966
PRIJENOS		32.533	23.330	55.863	35.099	18.667	53.766

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka) za razdoblje 1.1. – 31.12.2015. (nastavak)

	Bilješka	2015.			2014.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
<i>PRIJENOS</i>		32.533	23.330	55.863	35.099	18.667	53.766
XIII Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja	59	-305	-174	-479	-301	-522	-823
XIV Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije poreza		32.228	23.156	55.384	34.798	18.146	52.943
XV Porez na dobit ili gubitak	28/60	-6.499	-4.589	-11.088	-7.475	-3.223	-10.698
Tekući porezni trošak		-6.387	-4.589	-10.976	-6.181	-3.223	-9.404
Odgodeni porezni trošak (prihod)		-112		-112	-1.294		-1.294
XVI Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja poslije poreza	42	25.729	18.567	44.296	27.323	14.923	42.245
Od toga pripisano imateljima kapitala matice Grazer Wechselseitige Versicherung AG		25.729	18.567	44.296	27.323	14.923	42.245
XVII UKUPNI PRIHODI		404.426	142.008	546.433	404.598	149.784	554.382
XVIII UKUPNI RASHODI		-378.697	-123.441	-502.137	-377.275	-134.861	-512.137
XIX Ostala sveobuhvatna dobit		-4.700	1.368	-3.332	77.104	5.063	82.167
Dobici/gubici proizašli iz revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju		-5.875	1.709	-4.165	96.381	6.329	102.709
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit ⁹		1.175	-342	833	-19.276	-1.266	-20.542
XX Ukupna sveobuhvatna dobit		21.029	19.934	40.964	104.427	19.986	124.413
Od toga pripisano imateljima kapitala matice Grazer Wechselseitige Versicherung AG		21.029	19.934	40.964	104.427	19.986	124.413
XXI Reklasifikacija usklade							

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

⁹ Porezi proizlaze isključivo iz nerealiziranih dobitaka i gubitaka od *Financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju*.

Izveštaj o novčanim tokovima za razdoblje 1.1. – 31.12.2015.

	2015. tis. kn	2014. tis. kn
I Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	-199.196	-352.664
Novčani tok prije promjene poslovne imovine i obveza	-143.529	-159.807
Dobit/gubitak prije poreza	55.384	52.943
Usklađenja:		
Amortizacija nekretnina i opreme	7.723	7.606
Amortizacija nematerijalne imovine	180	104
Umanjenje vrijednosti i dobici/gubici od svođenja na fer vrijednost	-2595	-455
Dobici/gubici od prodaje materijalne imovine (uključujući zemljišta i građevinske objekte)		
Prihodi od kamata	-209.490	-204.657
Ostala usklađenja	5.270	-15.348
Povećanje/smanjenje poslovne imovine i obveza	-46.628	-182.319
Povećanje/smanjenje ulaganja raspoloživih za prodaju	-332.968	-464.415
Povećanje/smanjenje ulaganja koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-4197	-5900
Povećanje/smanjenje depozita, zajmova i potraživanja	-665	3631
Povećanje/smanjenje ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja	-1630	838
Povećanje/smanjenje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama	-6.217	-1.984
Povećanje/smanjenje potraživanja	-5.351	37.191
Povećanje/smanjenje porezne imovine	207.234	201.909
Povećanje/smanjenje tehničkih pričuva	88.130	74.502
Povećanje/smanjenje tehničkih pričuva životnog osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja	6.299	8.006
Povećanje/smanjenje depozita zadržanih iz posla predanog u reosiguranje	-70	-6
Povećanje/smanjenje ostalih obveza	3.739	-36.888
Povećanje/smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	-932	797
Plaćeni porez na dobit	-9.039	-10.538
II Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti	209.905	362.843
Primici od prodaje materijalne imovine	170	62
Izdaci za nabavu materijalne imovine	-2.374	-4.240
Izdaci za nabavu nematerijalne imovine	-501	0
Primici od ulaganja koja se drže do dospeljeća	210.359	366.155
Izdaci za ulaganja koja se drže do dospeljeća		
Izdaci za nabavu zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe za obavljanje djelatnosti	-222	
Primici s naslova otplate danih kratkoročnih i dugoročnih zajmova	9.212	4.817
Izdaci za dane kratkoročne i dugoročne zajmove	-6.739	-3.951
III Novčani tok od financijskih aktivnosti	-9.000	-9.000
Novčani izdaci za isplatu udjela u dobiti (dividendi)	-9.000	-9.000
Čisti novčani tok	1.709	1.179
IV Učinci promjene tečajeva stranih valuta		
	16.411	15.232
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	18.119	16.411
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja		
V Neto povećanje/smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	1.709	1.179

Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike

Opći podaci

GRAWE HRVATSKA HRVATSKA je dioničko društvo sa sjedištem u Zagrebu, Republika Hrvatska. Društvo obavlja poslove obiju temeljnih skupina osiguranja tj. poslove životnih osiguranja i poslove neživotnih osiguranja, sukladno važećim zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju obavljanje poslova osiguranja.

Dionički kapital je u 100%-tnom vlasništvu društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG sa sjedištem u Grazu, Republika Austrija.

Društvo je uključeno isključivo u konsolidirane financijske izvještaje društva GRAWE Vermögensverwaltung, 8011 Graz, Herrengasse 18-20, koje izrađuje konsolidirane financijske izvještaje i za ostala društva koncerna. Konsolidirani financijski izvještaji dostupni su u sjedištu društva u Grazu.

Uprava Društva odobrila je objavu ovih Godišnjih financijskih izvještaja dana 9.2.2016. te donijela odluku o podnošenju Godišnjih financijskih izvještaja Nadzornom odboru.

Računovodstveni standardi i načela

Godišnji financijski izvještaji *GRAWE HRVATSKA D.D.* sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (u nastavku: MSFI)¹⁰ uključujući primjenu povezanih tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja¹¹, čija primjena je obvezatna u zemljama Europske unije, te u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima i pravilnicima nadležnog nadzornog tijela. Svi MSFI-jevi koje je donio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde¹² i koji su bili na snazi na dan sastavljanja ovih Godišnjih financijskih izvještaja, te koje je primijenilo Društvo, odobreni su za primjenu u Republici Hrvatskoj od strane nadležnog tijela. Stoga se u nastavku koristi jedinstveno pojam MSFI.

Kod procjene pojedinačne materijalne imovine i obveza poštivalo se načelo pojedinačne procjene pod pretpostavkom nastavka poslovanja poduzeća.

Izveštavanje po segmentima

Poslovnim segmentima u smislu MSFI-ja 8 smatraju se sljedeće cjeline:

- ▲ Životna osiguranja
- ▲ Neživotna osiguranja

Društvo slijedom toga raščlanjuje svoje poslovne segmente u skladu s podjelom na temeljne skupine osiguranja koja je propisana za društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj. Za oba segmenta na raspolaganju su odvojeni podaci o prihodima i rashodima. Podaci u Bilanci, Računu dobiti i gubitka i Bilješkama uz financijske izvještaje raščlanjeni su prema ovim poslovnim segmentima i iskazuju se odvojeno gdje god je to relevantno.

Društvo ne vrši izvještavanje po segmentima prema teritorijalnom području.

Strane valute

Svi podaci o novčanim jedinicama izraženi su, ako nije drukčije navedeno, u hrvatskim kunama (kn). Transakcije u stranim valutama izvršene tijekom godine preračunavaju se u kune primjenom srednjeg

¹⁰ International Financial Reporting Standards, IFRS

¹¹ International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC

¹² International Accounting Standards Board, IASB

tečaja Hrvatske narodne banke po vrijednosti tečaja važećem na referentni dan. Za Godišnje financijske izvještaje to su vrijednosti važeće na dan bilance.

Procjene

Sastavljanje financijskih izvještaja primjenom MSFI-ja zahtijeva od strane Uprave donošenje prosudbi i utvrđivanje pretpostavki o budućim kretanjima koje mogu u znatnoj mjeri utjecati na primjenu politika i vrijednost objavljene imovine i obveza, podatak o ostalim obvezama na dan bilance i iskazivanje prihoda i rashoda tijekom poslovne godine.

Računovodstvene politike za pojedinačne stavke financijskih izvještaja

---

Dugotrajna imovina i zemljišta i građevinski objekti

---

01. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazuje se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se priznaje kroz račun dobiti i gubitka linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine, od dana kada je raspoloživa za upotrebu. Nematerijalna imovina u pripremi se ne otpisuje.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se kao razlika ostvarene prodajne cijene i knjigovodstvene vrijednosti i uključuju se u račun dobiti i gubitka.

Nematerijalna imovina Društva koja je prikazana u Bilanci nije kupljena od povezanih društava niti društava sa sudjelujućim interesom.

Vrijednost priznata u Bilanci odnosi se na računalne programe čiji očekivani korisni vijek iznosi četiri godine.

02. Zemljišta i građevinski objekti

Očekivani korisni vijek iznosi 33,3 godine.

Tržišnu vrijednost svih nekretnina procjenjuje ovlaštenu sudski vještak najmanje svakih pet godina ili češće ako postoje naznake neplanske promjene vrijednosti nekretnine. Kada je knjigovodstvena vrijednost veća od utvrđene tržišne vrijednosti, vrši se otpis na tržišnu vrijednost.

U skladu s računovodstvenim propisima za društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj i pravilnicima nadzornog tijela građevinski objekti koji Društvu služe za obavljanje djelatnosti nisu iskazani kao ulaganja. Oni su u Bilanci evidentirani u stavci Materijalna imovina.

Građevinski objekti koji Društvu služe za obavljanje djelatnosti vrednovani su prema MRS-u 16.30 po početnom trošku stjecanja ili troškovima izgradnje (*cost-method*) umanjeno za akumuliranu amortizaciju.

Nekretnine kupljene u svrhu ulaganja vrednuju se prema MRS-u 40.56 po početnom trošku stjecanja ili troškovima izgradnje (*cost-method*) umanjeno za akumuliranu plansku amortizaciju.

03. Materijalna imovina

Sva materijalna imovina iskazana je po nabavnoj vrijednosti umanjeno za amortizaciju (MRS 16.30 – *cost method*). Nabavna vrijednost uključuje sve troškove koji su u direktnoj vezi sa stavljanjem opreme u upotrebu.

Amortizacija se priznaje u Računu dobiti i gubitka primjenom linearne metode, tako da se trošak stjecanja ili vrijednost opreme otpisuju tijekom njenog očekivanog korisnog vijeka. Očekivani korisni vijek iznosi ovisno o vrsti opreme od 3 do 10 godina (2014.: od 3 do 10 godina).

Financijska ulaganja

U Društvu se svi poslovi na promptnom tržištu (*regular way contracts*), neovisno o njihovoj kategorizaciji, priznaju se na dan trgovanja. Derivativni financijski instrumenti priznaju se također na dan trgovanja.

Klasifikacija ulaganja u različite kategorije ovisi o karakteristikama financijskog instrumenta te o namjeri za koju je taj instrument stečen.

U svrhu sljedećeg mjerenja sva ulaganja raščlanjuju se u kategorije prema MRS-u 39.

04. Ulaganja koja se drže do dospijeća (*held to maturity, HTM*)

Ulaganja koja se drže do dospijeća osim derivativnih financijskih instrumenata su ulaganja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja. Vrednuju se u trenutku stjecanja po trošku stjecanja uključujući transakcijske troškove koji odgovaraju tržišnoj vrijednosti financijskog instrumenta. Ukamaćivanje kao i razlika između troška stjecanja i otkupne vrijednosti raspoređuju se po metodi amortiziranog troška (*amortised cost-method*) na cijeli rok otplate (metoda efektivne kamatne stope, usp. MRS 39.UP₅ i nastavak).

Financijska imovina koja se drži do dospijeća podliježe redovitom testu umanjenja (*impairment-test*) radi provjere stalnosti realne vrijednosti imovine.

Vrijednosnice za čije se umanjenje vrijednosti može pretpostaviti da će biti trajno otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Iznos amortizacije određuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova.

05. Ulaganja raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*)

To je nederivativna financijska imovina koja se definira kao raspoloživa za prodaju i koja nije klasificirana niti u jednu od ostalih kategorija prema MRS 39. U trenutku nabave vrši se vrednovanje po fer vrijednosti. Financijska imovina raspoloživa za prodaju vrednuje se na dan bilance također po tržišnoj vrijednosti.

Razlike u procjeni između tržišne vrijednosti i početnog troška stjecanja prikazane su, tamo gdje su relevantne po odbitku odgođene porezne imovine, izravno u kapital i rezerve. Sukladno uputama Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga odgođena porezna imovina na udio u dobiti osiguranika nije uzeta u obzir.

Kod trajnog umanjenja vrijednosti rezultat vrednovanja koji je akumuliran u kapitalu i rezervama u kida se i prikazuje se realizirani rezultat u Računu dobiti i gubitka. U slučaju prodaje financijske imovine priznati rezultat vrednovanja koji je akumuliran u revalorizacijskoj pričuvi poništava se i prikazuje se realizirani rezultat u Računu dobiti i gubitka.

06. Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*at fair value through profit and loss, FV P/L*)

Financijska imovina iz ove kategorije već je prilikom početnog priznavanja klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili se drži radi trgovanja.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja

Ova ulaganja odnose se na ugovore o životnom osiguranju čija se vrijednost ili prinos određuje ovisno o rezultatu ulaganja za koje osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik. Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja prikazuju se po aktualnoj tržišnoj vrijednosti i vode odvojeno od ostalih financijskih ulaganja Društva. Aktualna tržišna vrijednost odgovara objavljenoj izračunatoj vrijednosti udjela na dan bilance.

Ugovaratelj osiguranja ima pravo na ukupno ostvarene prinose iz tih ulaganja. Iznos iskazanih ulaganja u Bilanci u najvećoj mogućoj mjeri odgovara tehničkim pričuvama za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik (prije predaje u reosiguranje). Nerealizirana dobit i gubitak iz promjene aktualne tržišne vrijednosti ulaganja za račun i rizik vlasnika police životnog osiguranja kao i promjena tehničkih pričuva odražavaju se u računu dobiti i gubitka.

07. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

Radi se o nederivativnim financijskim instrumentima s fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu. Ova financijska imovina početno se vrednuje po trošku stjecanja. Svi transakcijski troškovi koji se mogu direktno pripisati ulaganju također su sadržani u trošku stjecanja. Sljedeće vrednovanje vrši se po amortiziranom trošku.

Osim toga, tečajne razlike iz vrijednosnica s fiksnim prinosom priznaju se kroz račun dobiti i gubitka. Kod vrijednosnica koje nemaju fiksni prinos tečajne razlike su, ukoliko se ne odnose na vrijednosnice čija vrijednost podliježe testu umanjenja, prikazane izravno u kapitalu i rezervama.

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja obuhvaćaju potraživanja od ugovaratelja osiguranja po osnovi premije neživotnih osiguranja.

Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu a nefakturiranu premiju i potraživanja za fakturiranu a nenaplaćenu premiju.

Potraživanja za fakturirane i nenaplaćene premije iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za dvojbena i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti kao umanjenje potraživanja za premiju iskazuje se za sva nenaplaćena potraživanja od čijeg roka dospijeća je proteklo više od 90 dana.

Potraživanja iz poslova reosiguranja

Potraživanja iz poslova reosiguranja obuhvaćaju dugovna salda obračuna osiguranja prema važećim ugovorima o reosiguranju. Iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

Preračunavanje potraživanja u stranim valutama vrši se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja iskazuju se po nominalnoj vrijednosti. Ispravak vrijednosti formira se za nenaplaćena potraživanja od čijeg je roka dospijeća proteklo više od 90 dana.

Potraživanja u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Novac u banci i blagajni

Ova kategorija obuhvaća novac i novčane ekvivalente, te obuhvaća novac u blagajni i sredstva na računu u bankama. Vrednovanje se vrši po nominalnoj vrijednosti. Sredstva na računu u bankama denominirana u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan. Dobici ili gubici iz tečajnih razlika koji nastanu zbog preračunavanja novčane imovine i obveza izražene u stranoj valuti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Mjenice, čekovi i potraživanja po kreditnim karticama računovodstveno se tretiraju kao potraživanja.

Određivanje tržišne vrijednosti

Tržišna vrijednost financijskih instrumenata uvrštenih u burzovnu kotaciju kojima se trguje na aktivnom tržištu određuje se pomoću njihove kupovne cijene (*bid*) na burzi na dan bilance.

Vrijednost financijskih instrumenata za koje se ne može utvrditi aktivna tržišna cijena utvrđuje društvo za upravljanje ulaganjima Security KAG pomoću internih tehnika vrednovanja. Tržišne cijene strukturiranih vrijednosnica utvrđuju se pomoću modela Libor. Obveznice bez burzovne kotacije procjenjuju se pomoću aktualne krivulje prinosa.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja vrednuju se na temelju izračunatih vrijednosti.

Tržišna vrijednost kratkoročnih depozita u bankama i novca na računu načelno odgovara sadašnjoj vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost odgovara trošku stjecanja i razgraničenim kamatama na dan bilance.

Za zajmove i potraživanja koji se vrednuju po amortiziranom trošku ne postoje likvidna tržišta. Za kratkoročne zajmove i potraživanja stoga se smatra da knjigovodstvena vrijednost odgovara sadašnjoj tržišnoj vrijednosti na dan bilance. Za sve druge zajmove tržišna vrijednost izračunava se diskontiranjem s efektivnom kamatnom stopom budućih očekivanih novčanih tokova.

Derivativni financijski instrumenti

Društvo ulaže u derivativne financijske instrumente prema MSFI-ju 7.22 (b) u svrhu zaštite ulaganja i povećanja prihoda u okviru dopuštenih granica koje je propisalo nadzorno tijelo.

Derivativni financijski instrumenti klasificiraju se kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*FV P/L*) osim ako se radi o efektivnim instrumentima računovodstvene zaštite (*hedging*). Svi derivativni financijski instrumenti iskazuju se kao financijska imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna, te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Derivativni financijski instrumenti koji se klasificiraju kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka načelno se stječu radi ostvarivanja dobiti u kratkom roku. Ovi financijski instrumenti početno se vrednuju u trenutku stjecanja po fer vrijednosti. Svako sljedeće vrednovanje vrši se također po fer vrijednosti. Svođenje na tržišnu vrijednost evidentira se u Računu dobiti i gubitka.

Ulaganje u derivativne financijske instrumente koji se drže u svrhu računovodstvene zaštite, kao primjerice *valutni forward* ugovori ili *kamatni swapovi*, vrši se radi smanjivanja rizika promjene kamatne stope ili valutnih rizika.

Ulaganje u derivativne financijske instrumente koji se drže u svrhu računovodstvene zaštite i koriste kao efektivni instrumenti zaštite, kao primjerice *interest rate swaps* ili *valutni forward* ugovori, vrši se u svrhu zaštite od rizika promjene kamatne stope i promjene deviznog tečaja. Ovi instrumenti zaštite mogu se klasificirati kao instrumenti zaštite novčanih tokova (*cashflow hedges*) ili fer vrijednosti (*fair value hedges*).

Instrumenti zaštite novčanih tokova (*cashflow-hedge*)

Instrumenti zaštite novčanih tokova koriste se za zaštitu od rizika promjene novčanih tokova imovine ili iskazane obveze. Ovi financijski instrumenti vrednuju se u trenutku stjecanja po trošku stjecanja. Efektivni udio dobiti ili gubitka instrumenta zaštite evidentira se izravno u kapitalu i rezervama, dok se neefektivni udio vodi kroz račun dobiti i gubitka. Iznosi koji se evidentiraju izravno u kapital i rezerve imaju utjecaj na poslovni rezultat ako se efekti zaštićene transakcije odražavaju na rezultat obračunskog razdoblja.

Ako se ne ostvari rizik nastupa očekivanog događaja, evidentirani iznosi u kapitalu i rezervama poništavaju se također kroz račun dobiti i gubitka.

Instrumenti zaštite fer vrijednosti (*fair value-hedge*)

Instrumenti zaštite fer vrijednosti koriste se za zaštitu od rizika promjene fer vrijednosti iskazane imovine odnosno iskazane obveze ili fiksne obveze bez utjecaja na bilancu ili specifičnog udjela u takvoj imovini, takvoj obvezi ili takvoj fiksnoj obvezi, ako se taj udio može ubrojiti u određeni rizik i ako bi mogao utjecati na rezultat razdoblja.

Instrumenti zaštite fer vrijednosti isknjižavaju se nakon isteka roka, prodaje ili upotrebe instrumenta.

Umanjenje vrijednosti (*impairment*)

Najmanje jednom godišnje vrši se provjera imovine vezano za potencijalno umanjenje vrijednosti. Vrijednosnice, za čije se umanjenje vrijednosti može predvidjeti da će biti trajno, otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Ukupan portfelj nekretnina ponovno se vrednuje od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja. Ako se može predvidjeti trajno umanjenje vrijednosti imovine, tada se umanjuje njezina knjigovodstvena vrijednost.

U slučaju umanjenja vrijednosti stavke Zajmovi i potraživanja, kod kojih nije vjerojatno da će se u trenutku dospijea održati sva ugovorena plaćanja kamata i glavnice, vrši se ispravak vrijednosti. Povećanje ispravka vrijednosti vrši se izravno u poslovnoj godini u Računu dobiti i gubitka.

Za procjenu postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti imovine s obzirom na značajan i dugotrajan pad vrijednosti imovine utvrđen je sljedeći kriterij:

- ▲ pad vrijednosti veći od 20% tijekom posljednjih najmanje devet mjeseci
- ▲ smanjenje vrijednosti za više od 40% na dan bilance.

Naglašavamo kako, sukladno MRS-u 39.60, nestanak aktivnog tržišta sam po sebi, a da pri tome ne postoje i dostatne osnove da dužnik, izdavatelj vrijednosnice, dugoročno neće ispunjavati svoje obveze, nije dokaz za umanjenje vrijednosti.

Vrijednost vrijednosnih papira s fiksnim prinosom stoga se umanjuje samo u slučaju da rezultat „događaja povezanog s gubitkom“ (*loss event*) ima negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te ako je vjerojatno, da se očekivani povrat novca neće ostvariti bez poteškoća. „Događaj povezan s gubitkom“ može biti na primjer značajno pogoršanje ili gubitak kreditne sposobnosti dužnika.

Druge stavke aktive

---

08. Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama izračunava se za svaki pojedinačni ugovor o reosiguranju uzimajući u obzir iznose bruto tehničkih pričuva.

09. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju

Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju mjeri se po nižoj od svoje knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje. Ova dugotrajna imovina se ne amortizira.

10. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata potraživanja**Razgraničeni troškovi pribave**

Razgraničeni troškovi pribave, kao aktivna vremenska razgraničenja, koriste se zbog ravnomjernog terećenja ukupnih troškova promatranog poslovnog razdoblja, te što realnijeg prikaza konačnog poslovnog rezultata.

Poštujući temeljne računovodstvene standarde i druga načela struke, obračun razgraničenih troškova provizije prema vrstama rizika neživotnog osiguranja provodi se na temelju sljedećih vrijednosti:

- ▲ dospjela (fakturirana) zaračunata premija kao osnovica za obračun provizije,
- ▲ ukupni trošak svih vrsta provizije za sve prodajne kanale,
- ▲ bruto prijenosna premija pri čemu se za obračun koristi dospjela (fakturirana) zaračunata premija.

Ostali razgraničeni troškovi

Ostali razgraničeni troškovi obuhvaćaju unaprijed plaćene troškove zakupnine, premija osiguranja, pretplate na časopise i sl. koji nisu nastali do momenta plaćanja već se protežu kroz cijelu godinu. Razgraničenjem troškova osigurava se da se obračunsko razdoblje tereti samo troškovima tog razdoblja bez obzira kada su nastali.

Nedospjela naplata prihoda

Razgraničeni prihodi obuhvaćaju one prihode obračunskog razdoblja koji pripadaju tom razdoblju ali za njih nisu mogli biti izdani računi ili nije dospjela njihova naplata.

Kamate se priznaju u prihode razmjerno vremenu na koje se odnose, uzimajući u obzir kamatnu stopu i osnovicu.

Kapital i rezerve

---

11. Kapital i rezerve

Društvo u poslovnim knjigama iskazuje kapital raščlanjeno na: upisani kapital, revalorizacijske rezerve, zakonske rezerve, ostale rezerve i dobit tekuće godine.

Upisani kapital

Upisani kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih dionica i denominiran je u kunama. Dividende na redovne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su izglasane.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve formirane su sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i iznose 5% dioničkog kapitala.

Revalorizacijske rezerve

Revalorizacijske rezerve obuhvaćaju nerealizirane neto dobitke i gubitke od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, umanjene za pripadajući odgođeni porez.

Ostale rezerve

Ostale rezerve formiraju se prema odluci Skupštine iz dobiti za tekuću obračunsku godinu.

Tehničke pričuve

---

12. Prijenosna premija

Prijenosna premija izračunava se za svaki pojedinačni ugovor prema trajanju osiguranja (pro rata temporis) primjenom aktuarske metode.

U neživotnom osiguranju aktiviraju se ukalkulirani troškovi u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima i odredbama MRS-a. Oni se izračunavaju svake godine i odražavaju stvarno troškovno opterećenje za pojedinačnu skupinu proizvoda.

Prijenosna premija u životnom osiguranju obračunava se za ugovore koji su zaključeni kao dopunska osiguranja uz osiguranje života i koji se policiraju zajedno s glavnim proizvodom životnog osiguranja.

Obračun se vrši točno na dan.

13. Matematička pričuva

Matematička pričuva u osiguranju života izračunava se sukladno aktuarskim načelima po neto prospektivnoj metodi na bazi naplaćenih premija osiguranja kako slijedi:

- ▲ Obračun matematičke pričuve vrši se linearnom interpolacijom točno na dan.
- ▲ Negativne vrijednosti na osnovi pojedinačnih ugovora se nulificiraju.
- ▲ Stopa cilmerizacije iznosi 35‰ (2014.: 35‰).

Kod ugovora o osiguranju s pravom sudjelovanja u dobiti predviđeni su udjeli u dobiti od kamata, u dodatnoj dobiti i zaključnoj dobiti. Udjeli u dobiti od kamata izračunavaju se u postotku od matematičke pričuve. Udjeli u dodatnoj dobiti izračunavaju se u promilima od osigurane svote. Udjeli u zaključnoj dobiti izračunavaju se prilikom isteka trajanja osiguranja.

U matematičku pričuvu ubrajaju se i sve pričuve za udjele u dobiti, bilo da su već dodijeljeni ili rezervirani za sljedeću godinu i buduća razdoblja, te prijenosne premije za one vrste životnih osiguranja za koje je potrebno oblikovati matematičku pričuvu.

14. Pričuva šteta

Pričuva šteta koje su prijavljene a nisu riješene do kraja obračunskog razdoblja utvrđuje se prema procjeni vrijednosti očekivanih iznosa za svaku pojedinačnu štetu.

Pričuva za nastale a neprijavljene štete (IBNR) izračunava se primjenom metoda propisanih od strane nadzornog tijela na temelju podataka o nastalim štetama odnosno projekcijom očekivanih šteta. Osnovni podaci dobivaju se od kombinacije podataka o likvidiranim štetama i pričuvama za štete kroz što duža protekla razdoblja. Za izračun IBNR-a primjenjuju se različiti modeli ovisno o vrsti osiguranja¹³.

Kao temelj za izračun pričuve za troškove obrade šteta za prijavljene a još neriješene štete korišten je prosječni iznos troškova obrade šteta od 763,50 kune (2014.: 767,42 kuna) po otvorenom osiguranom slučaju iz 2015. Za otvorene štete iz ranijih razdoblja uzimaju se različiti udjeli u vrijednosti tekuće godine (između 75% i 10%).

U izvještajnom razdoblju formirana je pričuva za troškove obrade šteta za već nastale ali još neprijavljene štete (IBNR) u iznosu 1.145,25 kuna (2014.: 1.151,13 kune) po očekivanom nastalom a neprijavljenom štetnom slučaju.

Tehničke pričuve provjerila je i potvrdila ovlaštena aktuarka, mr. Valentina Car, prof.

¹³ Paušalna metoda, metoda ulančanih ljestvica i Bornhuetter-Fergusonova metoda

Test adekvatnosti tehničkih pričuva (*Liability adequacy test, LAT*)

Na svaki datum izvještavanja, sukladno odredbama MSFI-ja 4, vrši se provjera adekvatnosti priznatih obveza iz osiguranja.

Ako tekuće procjene obveza iz ugovora o osiguranju pokažu da su pričuve, formirane prema prvobitnim pretpostavkama i umanjene za odgođene troškove pribave, i sadašnja vrijednost pripadajućih premija nedostatni za pokrivanje očekivanih budućih novčanih tokova, tada će se te osigurateljno-tehničke pričuve uskladiti u Računu dobiti i gubitka i iskazati u Bilješkama uz financijske izvještaje kao izvanplanske promjene. Test adekvatnosti prijenosnih premija kao i pričuva za još neriješene osigurane slučajeve vrši se na temelju realnih procjena budućih obveza iz osiguranja. Test adekvatnosti matematičke pričuve vrši se na temelju realnih procjena osnova koje ulaze u izračun matematičke pričuve, stvarnog razvoja stope otkupa i kapitalizacije, pripadajućih rezultata iz ulaganja kapitala te udjela u dobiti kod ugovora s pravom sudjelovanja u dobiti.

Ostale stavke pasive

---

15. Ostale pričuve

U ovoj stavci iskazana su rezerviranja za troškove sudskih sporova i kazni iz upravnih postupaka. Rezerviranja se ne odnose na troškove sudskih sporova u svezi s regulacijom šteta ni na postupke u svezi s financijskim ulaganjem (zajmovi).

16. Depoziti iz posla predanog u reosiguranje

Depoziti iz posla predanog u reosiguranje odnose se na obveze prema reosiguravatelju u visini iznosa koje osiguravatelj zadržava kao osiguranje potraživanja iz ugovora o reosiguranju.

Obveze po depozitima iz reosiguranja ne smiju se saldirati s potraživanjima i obvezama prema reosiguravatelju.

17. Ostale obveze

Obveze se evidentiraju u nominalnom iznosu.

Obveza se priznaje kada je vjerojatno da će doći do odliva resursa iz poduzetnika i kada se iznos kojim će obveza biti podmirena može pouzdano izmjeriti.

Obveza se prestaje priznavati kada je podmirena, istekla ili se vjerovnik odrekao ili izgubio svoja prava.

Obveze u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Obveze iz neposrednih poslova osiguranja

Obveze iz neposrednih poslova osiguranja obuhvaćaju obveze za primljene predujmove, obveze za proviziju i ostale obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja.

Obveze prema reosigurateljima

Obveze iz reosiguranja obuhvaćaju potražna salda obračuna reosiguranja prema važećim ugovorima o reosiguranju. Iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

18. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja

Na teret obračunskog razdoblja knjiže se i troškovi za koje ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava da bi se mogli priznati kao obveza, a za koje se sa sigurnošću može utvrditi da se odnose na obračunsko razdoblje.

U ovoj stavci iskazuju se i rezerviranja za neiskorištene godišnje odmomore sukladno hrvatskom računovodstvenom standardu.

Prihodi

Prihode Društva čine prihodi iz direktni osiguravateljnih poslova, prihodi od ulaganja i drugi prihodi.

19. Zarađene premije

Premije neživotnog osiguranja

Zaračunate premije neživotnih osiguranja uključuju sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju na period najduže na godinu dana, bez obzira na to, odnose li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično na kasnije obračunsko razdoblje.

Premije osiguranja umanjuju se za storna (poništenja) iznosa, bez obzira na to, radi li se o stornu premija tekućeg ili prethodnog razdoblja.

Prihodi od premija neživotnih osiguranja priznaju se temeljem izdane police odnosno ugovora o osiguranju od dana kada osiguravatelj na sebe preuzima obvezu nošenja rizika. Premija osiguranja razgraničava se kroz kategoriju prijenosne premije. Osnovica za izračun prijenosne premije je zaračunata premija neživotnog osiguranja.

Premije životnog osiguranja

Zaračunatom premijom životnih osiguranja smatra se stvarno naplaćena premija uključujući naplaćeni dio djelomično naplaćenih rata.

Premije osiguranja umanjuju se za storna (poništenja) iznosa, bez obzira na to, radi li se o stornu premija tekućeg ili prethodnog razdoblja.

Premija predana u reosiguranje

Premija predana u reosiguranje utvrđuje se obračunom temeljem zaključenih ugovora o reosiguranju kojima Društvo dio preuzetih rizika iznad samopridržaja prenosi na reosiguravatelja.

Prijenosne premije

Prijenosne premije obračunavaju se za sve one ugovore kod kojih osiguravateljno pokriće traje nakon kraja obračunskog razdoblja. Osnovica za obračun je bruto zaračunata premija neživotnog osiguranja.

Ispravak vrijednosti premije osiguranja

Zaračunata bruto premija na kraju obračunskog razdoblja umanjuje se za dio premije za koji je potrebno formirati ispravak vrijednosti jer je od dana dospijeća proteklo više od 90 dana.

Naplaćena otpisana premija i naplaćeni ispravak vrijednosti priznaju se kao prihod u razdoblju kada su potraživanja naplaćena.

20. Prihodi od provizija i naknada

U ovoj stavci iskazuju se isključivo uplate s osnove ugovora o reosiguranju.

Provizija od reosiguranja i udjeli u dobiti uključuju provizije koje su primljene ili se potražuju od reosiguravatelja i udjele u dobiti temeljene na ugovorima o reosiguranju.

21. Ostali prihodi

Ostale prihode čine poslovni prihodi koje nije moguće direktno dovesti u vezu s poslovima osiguranja kao što su prihod od prodaje materijalne imovine, otpisa obveza, prihodi iz ranijih godina i slično.

22. Prihodi od ulaganja

Prihod od kamata priznaje se kroz račun dobiti i gubitka kako nastaje za sve kamatonosne financijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za dužničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju uz primjenu metode efektivne kamatne stope, tj. stope koja diskontira očekivane buduće gotovinske tokove na neto sadašnju vrijednost kroz vrijeme trajanja ugovora ili trenutačno važeće varijabilne kamatne stope.

Prihod od kamata financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se kao prihod od kamata po kuponskoj kamatnoj stopi.

Financijski prihodi također uključuju i dividende i neto dobitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirane neto dobitke kod prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju i neto pozitivne tečajne razlike od preračunavanja financijske imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja.

Rashodi

---

23. Izdaci za osigurane slučajeve

Mjerodavne štete u osiguranju čine likvidirane štete, troškovi obrade šteta i kretanje pričuve šteta.

Likvidirane štete priznaju se u trenutku isplate štete u visini isplaćenog iznosa za naknadu štete. Likvidirane štete uvećavaju se za troškove šteta, naplaćeni regresu umanjuju likvidirane štete.

Pričuva šteta formira se za neriješene štete neovisno o tome, jesu li prijavljene, na osnovi procjene pojedinačnih slučajeva odnosno primjenom statističkih metoda.

24. Promjene matematičke pričuva i ostalih tehničkih pričuva

Za utvrđivanje promjene tehničkih pričuva i potvrdu ispravnosti obračuna odgovoran je ovlašteni aktuar.

Promjena pričuva je razlika vrijednosti pričuva na zadnji dan prethodne godine i vrijednosti pričuva na zadnji dan obračunskog razdoblja za koje se utvrđuje tehnička pričuva.

Tečajne razlike koje nastaju vrednovanjem pričuva također se uzimaju u obzir u promjenu tehničkih pričuva.

25. Troškovi pribave

Troškovi pribave uključuju sve izravne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi provizije zastupnika i posrednika u osiguranju, plaće zaposlenih na poslovima prodaje, troškovi marketinga i ostali indirektni troškovi prodaje.

Troškovi provizije neživotnog osiguranja priznaju se kako nastaju sukladno načelu obračunskog razdoblja, a troškovi provizije životnog osiguranja priznaju se kako se plaćaju, što je povezano s načelom priznavanja prihoda od premija životnog osiguranja.

26. Troškovi uprave

Troškovi uprave odnosno administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, amortizaciju materijalne imovine, materijalne i nematerijalne usluge, materijalne i ostale troškove.

Raspodjela troškova

Svi troškovi poslovanja u trenutku nastanka evidentiraju se u glavnoj knjizi neživotnog osiguranja. Neposredno prije zaključivanja kvartala, prema unaprijed definiranim ključevima, vrši se prijenos dijela troškova u životno osiguranje i na svaku funkcionalnu grupu (troškove pribave, troškove uprave i troškove šteta).

Iznimka su troškovi za koje se odmah u trenutku nastanka jednoznačno i točno može utvrditi radi li se o direktnim troškovima životnog ili neživotnog osiguranja.

Definiranje i ažuriranje ključeva obavlja se na početku poslovne godine i kao takvo se koristi do samoga kraja poslovne godine, osim u izvanrednim okolnostima, kada bi izostanak korekcije definiranih ključeva mogao prouzročiti krivu sliku o stanju troškova.

27. Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja uključuju neto gubitke od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirane neto gubitke kod prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju i neto negativne tečajne razlike od preračunavanja financijske imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja.

28. Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na dobit za godinu usklađenu za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu ili porezno nepriznate rashode, koristeći porezne stope koje su na snazi na datum izvještavanja.

Trošak poreza na dobit iskazuje se kroz računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kada se porez na dobit priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Odgođeni porezi priznaju se bilančnom metodom, odražavajući privremene razlike, izmjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovi propisa koji su bili na snazi ili u suštini važeći na datum bilance.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Odgođena porezna obveza pregledava se na svaki datum izvještavanja, te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

29. Izvanbilančna evidencija

U izvanbilančnoj evidenciji vode se sve one stvari, prava i obveze čije knjigovodstveno evidentiranje nije predviđeno u okviru bilančnih zapisa.

Izvanbilančni zapisi vode se prema knjigovodstvenim načelima i bilanciraju prema načelima bilanciranja.

Bilješke uz stavke Bilance i Računa dobiti i gubitka

Bilješke uz stavke Bilance

Zemljišta i građevinski objekti

Zemljišta i građevinski objekti ne vode se u bilanci neživotnih osiguranja.

30. Zemljišta i građevinski objekti koji služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja	
	Knjigovodstvena vrijednost tis. kn	Tržišna vrijednost tis. kn
Stanje na 31.12.2015.	51.556	64.609

Tablica 10: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za obavljanje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2014.	54.878
Nabava	479
Preknjižavanje	-1.721
Prodaja	
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	
Pripisi u kapital i rezerve	
Amortizacija	-2.080
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2015.	51.556

Tablica 11: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za obavljanje djelatnosti (kretanje)

31. Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja	
	Knjigovodstvena vrijednost tis. kn	Knjigovodstvena vrijednost tis. kn
Stanje na 31.12.2015.	100.110	118.909

Tablica 12: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za obavljanje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2014.	101.057
Nabava	222
Preknjižavanje	1.721
Prodaja	
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	
Pripisi u kapital i rezerve	
Amortizacija	-2.890
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2015.	100.110

Tablica 13: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za obavljanje djelatnosti (kretanje)

Ostala financijska ulaganja

Sadašnja vrijednost financijskih instrumenata bez burzovne kotacije utvrđena je metodom procjene.

Napomena vezana za investicijske fondove

Ulaganje se vrši isključivo u otvorene investicijske fondove iz kojih je u bilo koje vrijeme moguć izlazak po izračunatim vrijednostima. Udjeli u fondovima prikazani su u Godišnjim financijskim izvještajima kao vlasnički financijski instrumenti uvršteni u burzovnu kotaciju.

32. Ulaganja koja se drže do dospeljeka (held to maturity, HTM)

	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja
	tis. kn	tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31.12.2015.	841.183	117.492
Dužnički vrijednosni papiri	841.183	117.492
uvršteni u burzovnu kotaciju	841.183	117.492
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Tržišna vrijednost. Stanje na 31.12.2015.	947.755	129.834
Dužnički vrijednosni papiri	947.755	129.834
uvršteni u burzovnu kotaciju	947.755	129.834
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 14: Ulaganja koja se drže do dospeljeka (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja
	tis. kn	tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31.12.2014.	1.022.067	146.417
Nabava		
Preknjižavanje		
Prodaja	-180.577	-29.782
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	4.666	1.189
Amortizacija		
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	-4.974	-332
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31.12.2015.	841.183	117.492

Tablica 15: Ulaganja koja se drže do dospeljeka (kretanje)

33. Ulaganja raspoloživa za prodaju (available for sale, AFS)

	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja
	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.2015.	1.640.634	239.884
Vlasnički vrijednosni papiri	105.545	1.464
uvršteni u burzovnu kotaciju	105.545	1.464
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Dužnički vrijednosni papiri	1.535.090	238.421
uvršteni u burzovnu kotaciju	1.535.090	238.421
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 16: Ulaganja raspoloživa za prodaju

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	Vlasnički financ. instr.	Dužnički vrijednosni papiri	Vlasnički financ. instr.	Dužnički vrijednosni papiri
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.2014.	53.535	1.299.265	1.595	199.418
Nabava	52.994	360.883	1.673	46.406
Preknjižavanje				
Prodaja	-3.882	-115.433	-1.914	-7.759
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka		1.308	101	
Pripisi u kapital i rezerve	3.015	-8.984	14	1.528
Amortizacija		-98		-913
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	-118	-1.851	-5	-259
Stanje na 31.12.2015.	105.545	1.535.090	1.464	238.421

Tablica 17: Ulaganja raspoloživa za prodaju (kretanje)

34. Depoziti, zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

U stavci Ostala ulaganja

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Stanje na 31.12.2015.	20.434	5.731
Depoziti	914	5.009
Zajmovi	19.520	234
od toga zajmovi po policama	19.520	
od toga povezanim društvima		
Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja		488

Tablica 18: Depoziti, zajmovi i potraživanja (u stavci Ostala ulaganja)

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja		
	Depoziti	Zajmovi	Depoziti	Zajmovi	Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.2014.	621	22.048	4.637	263	488
Nabava	294	6739	4.764		
Preknjižavanje					
Prodaja		-9.183	-4.392	-28	
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka					
Amortizacija					
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika		-84		-1	
Stanje na 31.12.2015.	914	19.520	5.009	234	488

Tablica 19: Depoziti, zajmovi i potraživanja (u stavci Ostala ulaganja) (kretanje)

Depoziti kod kreditnih institucija (banaka)

Niže je pregled depozita prema rokovima dospjeća u skladu s MSFI-jem 7.7 i MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	914	621	5.009	4.637
do 3 mjeseca	914	621	5.009	4.637
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				

Tablica 20: Depoziti kod kreditnih institucija (rokovi dospjeća)

Zajmovi

Niže je pregled zajmova prema rokovima dospjeća u skladu s MSFI-jem 7.7 i MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	19.520	22.048	234	263
do 3 mjeseca				
od 3 mjeseca do 1 godine			13	
od 1 godine do 5 godina	19.520	22.048		29
preko 5 godina			221	234

Tablica 21: Zajmovi (rokovi dospjeća)

Zajmovi po policama koriste se s obzirom na nekomplikiran način podizanja zajma i otplate uglavnom za kratkoročno financiranje. Korisnik prilikom podizanja zajma po polici ne određuje rok korištenja

zajma. S obzirom na iskustva iz prethodnih godina računamo na prosječni rok zajma od jedne do pet godina.

Zajmovi koji su već dospjeli na naplatu ali kod kojih rok povrata nije moguće procijeniti zbog sudskih postupaka koji su u tijeku ili ugovorenih odredbi prikazani su kao zajmovi s rokom dospijeća *preko 5 godina*. U obračunskom razdoblju to nije bio slučaj ni s jednim zajmom.

Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja

Potraživanja na temelju zajedničkih ulaganja odnose se na suvlasništvo nad jednim objektom koji su zajednički financirala sva društva-članice Hrvatskog ureda za osiguranje i koji, pod uvjetom nastavka poslovanja u segmentu osiguranja motornih vozila, sukladno ugovornoj obvezi podliježe zabrani otuđenja.

Reklasifikacija financijskih instrumenata

U poslovnim godinama 2009. i 2011. izvršena je prenamjena financijske imovine iz kategorije Ulaganja raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*) u kategoriju Ulaganja koja se drže do dospeljeća (*held to maturity, HTM*), jer se zbog izmijenjene situacije na tržištu ne predviđa prodaja reklasificiranih financijskih instrumenata, nego se namjerava obveznice držati u portfelju do isteka roka dospeljeća.

Uvjeti iz MRS-a 39 koji se odnose na tretiranje računovodstvenih razlika između novog troška stjecanja i iznosa po dospeljeću ispunjeni su na način da se ove razlike ukidaju tijekom preostalog korisnog vijeka trajanja financijske imovine primjenom metode efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost reklasificiranih financijskih instrumenata na dan prenamjene 2009. godine iznosila je 1.363.920.685,55 kuna¹⁴ odnosno 286.266.800,77 kuna 2011. godine.

---

¹⁴ Obveznice knjigovodstvene vrijednosti 1.050.315.796,09 kuna (na dan reklasifikacije) uplaćene su u međuvremenu do datuma bilance.

U sljedećoj tablici sadržane su dodatne informacije u skladu s IFRS-jem 7.12 i 7.12A:

Vrijednosni papir			Datum ¹⁵	Na dan reklasifikacije				Pričuve AFS	
ISIN	i _{nom} ¹⁶	Istek		r ¹⁷	Tečaj	Knjigovodstvena vrijedn.		Život	Neživot
	%			%	Život	Neživot	tis. kn		
HRRHMFO103A0	6,75	08.03.2010	01.01.2009.	7,63	99,00		2.970		-29
			31.12.2009.						-4
HRRHMFO125A3	6,88	23.05.2012	01.01.2009.	6,02	102,50	310.872	4.490	-4.374	-53
			31.12.2009.					-2.996	-36
			31.12.2010.					-1.714	-21
			31.12.2011.					-482	-6
HRRHMFO137A8	4,50	11.07.2013	01.01.2009.	6,87	91,00		58.422		-5.037
			31.12.2009.						-3.793
			31.12.2010.						-2.625
			31.12.2011.						-1.534
HRRHMFO142A8	5,50	10.02.2014.	01.01.2009.	5,96	98,00	423.491	22.431	-13.585	-381
			31.12.2009.					-10.604	-297
			31.12.2010.					-7.884	-223
			31.12.2011.					-5.294	-150
			31.12.2012.					-2.710	-77
HRRHMFO157A6	4,25	14.07.2015.	01.01.2009.	5,96	90,94	128.461	5.089	-11.407	-148
			31.12.2009.					-9.364	-122
			31.12.2010.					-7.522	-99
			31.12.2011.					-5.793	-76
			31.12.2012.					-4.030	-53
			31.12.2013.					-2.394	-31
HRRHMFO15CA8	5,25	15.12.2015.	01.01.2009.	7,12	90,00		21.600		-2.457
			31.12.2009.						-2.028
			31.12.2010.						-1.626
			31.12.2011.						-1.251
			31.12.2012.						-902
			31.12.2013.						-576
HRRHMFO172A5	4,75	08.02.2017	01.01.2009.	6,72	88,00		14.080		-1.752
			31.12.2009.						-1.483
			31.12.2010.						-1.230
			31.12.2011.						-994
			31.12.2012.						-773
			31.12.2013.						-565
XS0305384124	5,00	14.06.2017	01.01.2009.	6,69	89,29	32.700		2.899	
			31.12.2009.					2.468	
			31.12.2010.					2.083	
			31.12.2011.					1.736	
			31.12.2012.					1.375	
			31.12.2013.					1.045	
			31.12.2014.					721	
31.12.2015.					412				

Tablica 22: Reklasifikacija financijskih instrumenata

¹⁵ U prvom retku za svaki vrijednosni papir naveden je datum reklasifikacije

¹⁶ Nominalna kamatna stopa

¹⁷ Prinos na dan reklasifikacije

Dodatne informacije u skladu s MSFI-jem 7.12 i 7.12A (nastavak):

Vrijednosni papir			Datum ¹⁸	Na dan reklasifikacije				Pričuve AFS	
ISIN	Inom ¹⁹	Istek		r ²⁰	Tečaj	Knjigovodstvena vrijedn.		Život	Neživot
	%			%		Život	Neživot		
HRRHMFO19BA2	5,38	29.11.2019	01.01.2009.	5,86	96,12	266.825		-12.919	
			31.12.2009.					-11.319	
			31.12.2010.					-10.371	
			31.12.2011.					-9.092	
			31.12.2012.					-7.705	
			31.12.2013.					-6.462	
			31.12.2014.					-5.219	
			31.12.2015.					-4.016	
XS0158715804	5,75	04.12.2012	02.01.2009.	5,66	100,31		14.709		70
			31.12.2009.						51
			31.12.2010.						17
			31.12.2011.						4
XS0190291582	5,00	15.04.2014.	13.01.2009.	6,37	94,00	11.352		414	
			31.12.2009.					328	
			31.12.2010.					245	
			31.12.2011.					169	
			31.12.2012.					92	
			31.12.2013.					20	
HRGDZDO119A0	5,50	01.09.2011	29.01.2009.	5,86	99,12		2.901		-77
			31.12.2009.						-48
			31.12.2010.						-19
XS0126121507	6,75	14.03.2011	16.02.2009.	6,29	100,85	39.776	3.752	1.431	124
			31.12.2009.					808	70
			31.12.2010.					133	12
HRRHMFO203E0	6,50	05.03.2020	01.07.2011.	5,93	103,71	257.912	17.306	2.557	28
			31.12.2011.					2.418	28
			31.12.2012.					1.916	25
			31.12.2013.					1.617	-6
			31.12.2014.					1.318	-5
			31.12.2015.					1.027	-4
HRRHMFO17BA6	6,25	25.11.2017	22.07.2011.	5,80	102,30		11.048		50
			31.12.2011.						46
			31.12.2012.						37
			31.12.2013.						29
			31.12.2014.						21
			31.12.2015.						13
ukupno			Razlika ²¹					-34.984	-9.662
			31.12.2009.					-30.679	-7.690
			31.12.2010.					-25.030	-5.814
			31.12.2011.					-16.338	-3.933
			31.12.2012.					-11.062	-2.256
			31.12.2013.					-6.360	-1.150
			31.12.2014.					-3.991	-638
			31.12.2015.					-2.576	-179

Tablica 22: Reklasifikacija financijskih instrumenata

¹⁸ U prvom retku za svaki vrijednosni papir naveden je datum reklasifikacije¹⁹ Nominalna kamatna stopa²⁰ Prinos na dan reklasifikacije²¹ Vrijednosti na dan reklasifikacije

---

 Ostala ulaganja

---

35. Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja klasificirana su kao financijski instrument i vrednuju se kao Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*at fair value through profit and loss, FV P/L*).

Ova ulaganja čine udjeli u sljedećim investicijskim fondovima²²:

▲ HI-growth (Hypo Alpe-Adria-Invest AG)

HI-growth je dionički fond. Portfelj fonda sastoji se gotovo 100% od dionica a karakterizira ga visok prinos i veći rizik ulaganja.

▲ HI-balanced (Hypo Alpe-Adria-Invest AG)

HI-balanced je uravnoteženi fond, koji podjednako ulaže u dionice i obveznice i karakteriziraju ga viši prinos i umjereni rizik ulaganja. Preporučeno trajanje ulaganja je minimalno 3 godine.

▲ HI-conservative (Hypo Alpe-Adria-Invest AG)

HI-conservative je obveznički fond, čiji portfelj se sastoji od gotovo 100% ulaganja u obveznice i karakteriziraju ga niži prinos i manji rizik ulaganja. Preporučeno trajanje ulaganja je minimalno 2 godine.

▲ Apollo Ausgewogen (Security KAG)

Apollo Ausgewogen (uravnoteženi) primarno ulaže u dioničke investicijske fondove izdavatelja na međunarodnom tržištu i manjim dijelom u obvezničke investicijske fondove izdavatelja iz zemalja eu-rozone.

▲ Apollo Dynamisch (Security KAG)

Apollo Dynamisch primarno ulaže u dioničke investicijske fondove na međunarodnom tržištu. U strukturi portfelja dvije trećine čine dionice međunarodnih izdavatelja, a jednu trećinu čine dionice izdavatelja iz zemalja eurozone.

▲ Apollo Konservativ (Security KAG)

Apollo Konservativ je mješoviti krovni fond koji jednu trećinu sredstava investira u dionice a dvije trećine u obveznice. Dionički segment nadalje se dijeli na indeks Europa (MSCI EMU Index) koji čini jednu njegovu trećinu i indeks Global (MSCI World Index) koji čini dvije trećine. Obveznički segment karakterizira široka disperzija rizika na obveznice brzorastućih tržišta, zamjenjive obveznice, osigurane bankovne obveznice kao i državne obveznice.

▲ VALIF (Security KAG)

VALIF je skraćeni naziv za Value investment fonds Klassik i predstavlja mješoviti fond, čija strategija ulaganja ima za cilj ostvarivanje dugoročnih prinosa. Pri tome se nastoji kroz disperziju na dionice, državne obveznice, korporativne obveznice, obveznica brzorastućih tržišta (*emerging market*), zamjenjive obveznice te kroz posebnu opcijsku strategiju, slično kao ulaganje u osiguranja, postići što je moguće stabilniji porast vrijednosti.

---

²² Uz svaki investicijski fond naveden je naziv društva za upravljanje investicijskim fondom.

36. Zajmovi i potraživanja (loans and receivables, LAR)

Potraživanja

Potraživanja se vrednuju po trošku stjecanja. Ona približno odgovaraju sadašnjoj vrijednosti (usp. MSFI 7.25 i MSFI 7.29).

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	T	T	T	T
Stanje na 31.12.	6.024	1.347	38.159	38.800
Potraživanja od povezanih društava	170	58	133	249
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja				
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja			96	
Ostala potraživanja	170	58	37	249
Druga potraživanja	5.854	1.289	38.026	38.551
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja			32.420	31.663
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja			4	
Ostala potraživanja	5.854	1.289	5.602	6.887
od toga potraživanja po kreditnim karticama i čekovima			3.560	4.712
od toga interni odnosi ²³	5.854	1.287		

Tablica 23: Potraživanja

Napomena uz stavku Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja (Druga potraživanja)

▲ Neživotna osiguranja

U ovoj stavci iskazuju se sukladno računovodstvenom standardu potraživanja za policirane, još nefakturirane udjele premija. U 2015. ona iznose 29.928.686,48 kuna (2014.: 28.119.083,33 kune).

Za potraživanja od ugovaratelja osiguranja starija od 90 dana izvršen je ispravak vrijednosti.

Sljedeća tablica sadrži pregled potraživanja po rokovima dospjeća u skladu s MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	T	T	T	T
Stanje na 31.12.	6.024	1.347	38.159	38.800
Potraživanja od povezanih društava	170	58	133	249
do 3 mjeseca	170	58	133	249
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				
Druga potraživanja	5.854	1.289	38.026	38.551
do 3 mjeseca	5.854	1.289	38.026	38.370
od 3 mjeseca do 1 godine				181
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				

Tablica 24: Potraživanja (rokovi dospjeća)

37. Novac u banci i blagajni

Knjigovodstvena vrijednost stavke Novac u banci i blagajni odgovara sadašnjoj vrijednosti na dan bilance.

Rok dospjeća kratkoročnih depozita uključenih u ovu stavku iznosi najviše tri mjeseca.

²³ Interni odnosi između bilance životnih i bilance neživotnih osiguranja prikazani su u stavci pasive Ostale obveze.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	6.696	11.442	11.423	4.968
Sredstva na poslovnom računu	6.689	11.437	11.398	4.942
Novčana sredstva u blagajni	6	5	25	26

Tablica 25: Novac u banci i blagajni

Ostale stavke aktive

38. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju

Radi se o nekretninama koje su uslijed nepotpune ili nepravovremene otplate hipotekarnih ili fiducijalnih zajmova prešle u vlasništvo Društva. Prodaja te imovine je u dugoročnom planu.

39. Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina odnosi se ili na privremene razlike kod ulaganja, pri čemu one najvećim dijelom proizlaze iz revalorizacijskih pričuva prikazanih direktno u kapitalu, ili na porezno nepriznate nerealizirane gubitke iz financijskih ulaganja, a njihovo porezno nepriznavanje kompenzira se odgođenim porezima u tekućoj godini.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	21	133		
Iz privremenih razlika kod financijskih ulaganja (revalorizacijske pričuve)				
Odgođeni porezni trošak (prihod)	21	133		

Tablica 26: Odgođena porezna imovina

Kapital i rezerve

40. Struktura i promjena kapitala i rezervi

Podaci su navedeni u Izvještaju o promjenama kapitala na stranici 21 ovog dokumenta.

Dijeljenjem iznosa vlastitog kapitala i rezervi prema podacima iz Izvještaja o financijskom položaju na 31.12.2015. s ukupnim brojem dionica od 90.000 komada dobije se vrijednost dionice od 5.608,88 kuna (2014.: 5.253,72). S obzirom na to da je nominalna vrijednost dionice 1.000 kuna, to iznosi 560,9% njezine nominalne vrijednosti (2014.: 525,4%).

41. Temeljni kapital

Temeljni kapital Društva iznosi 90 milijuna kuna i uplaćen je u cijelosti. Podijeljen je na 90.000 pojedinačnih dionica koje glase na ime, s pravom glasa, svaka nominalnog iznosa od 1.000 kuna. Svaka dionica koja glasi na ime sudjeluje u temeljnom kapitalu u jednakom opsegu.

U 2015. nije bilo promjena ni u pogledu strukture dioničara niti u pogledu iznosa temeljnog kapitala. Dionice su upisane 100% u korist Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz.

Na dan 31.12.2015. Društvo nije držalo vlastite dionice, a također ni tijekom 2014. godine.

42. Dobit tekućeg obračunskog razdoblja

Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja)

	Po dionici kn	Ukupno tis. kn
Redovne dionice	100	9.000

Tablica 27: Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja)

Zarada po dionici

Prema MRS-u 33.10 osnovne zarade po dionici „trebaju se izračunavati dijeljenjem dobiti ili gubitka pripisiv redovnim dioničarima matičnog društva (brojnik) ponderiranim prosječnim brojem valjanih redovnih dionica (nazivnik) tijekom razdoblja“.

		2015.	2014.
Dobit obračunskog razdoblja	kn	44.295.951,37	42.245.423,93
Broj dionica (komad)	Kom.	90.000	90.000
Dobit po dionici	kn	492,18	469,39

Tablica 28: Zarada po dionici

Budući da ni u 2014. niti u tekućem izvještajnom razdoblju nije bilo potencijalnih učinaka razrjeđivanja zarade, nerazrijeđena zarada po dionici jednaka je razrijeđenoj zaradi po dionici.

Prijedlog upotrebe dobiti

Odluku o upotrebi dobiti za 2015. u iznosu 44.295.951,37 kunu donosi Glavna skupština.

Uprava će predložiti isplatu dividende u iznosu od 100 kuna po dionici (2014.: 100 kuna po dionici). Kao datum isplate dividende i datum „ex dividend“ utvrđen je 29.4.2016. Preostala dobit bilance raspoređuje se u Ostale pričuve.

Tehničke pričuve

43. Tehničke pričuve (osim Posebnih pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik)

	Životna osiguranja			Neživotna osiguranja		
	2015.	2014.	Δ	2015.	2014.	Δ
	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	
Tehničke pričuve. Stanje na 31.12.	2.315.958	2.229.086	3,90%	248.792	253.752	-1,95%
Bruto iznos	2.316.675	2.229.872	3,89%	305.066	303.739	0,44%
Udio reosiguranja	-717	-787	8,94%	-56.274	-49.987	-12,58%
Prijenosne premije	1.658	1.598	3,76%	59.020	63.929	-7,68%
Bruto iznos	1.953	1.906	2,49%	64.896	70.710	-8,22%
Udio reosiguranja	-295	-308	4,07%	-5.876	-6.781	13,34%
Matematičke pričuve osiguranja	2.296.007	2.210.336	3,88%	781	788	-0,83%
Bruto iznos	2.296.346	2.210.732	3,87%	930	928	0,26%
Udio reosiguranja	-339	-396	14,43%	-149	-140	-6,45%
Pričuve šteta	18.293	17.152	6,65%	187.941	187.385	0,30%
Bruto iznos	18.375	17.235	6,62%	238.190	230.451	3,36%
Udio reosiguranja	-82	-83	0,81%	-50.249	-43.066	-16,68%
Druge tehničke pričuve				1.050	1.650	-36,36%
Bruto iznos				1.050	1.650	-36,36%
Udio reosiguranja						

Tablica 29: Tehničke pričuve (osim Posebnih pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja)

Prijenosne premije neživotnih osiguranja

Ova stavka sadrži sukladno računovodstvenom standardu i prijenosnu premiju za još nedospjelu premiju u iznosu 29.928.686,48 kuna (2014.: 28.119.083,33 kune). To proizlazi od iskazivanja premije portfelja u Računu dobiti i gubitka na bazi zaračunate godišnje bruto premije.

Analiza kretanja matematičke pričuve životnih osiguranja

	Bruto	Udio reosiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 1.1.2014.	2.142.296	-398	2.141.898
Alokacija premije	180.105		180.105
Promjena pričuve prijenosnih premija	-1.273	1	-1.272
Zillmer	-6.618		-6.618
Pripis kamate	48.967		48.967
Alokacija diskrecijskog sudjelovanja u dobiti	13.350		13.350
Obveze oslobođene prilikom isplate naknada za slučajeve smrti, otkupa i drugih prekida tijekom godine	-172.440		-172.440
Tečajne razlike	6.345		6.345
Stanje na 31.12.2014.	2.210.732	-396	2.210.336
Stanje na 1.1.2015.	2.210.732	-396	2.210.336
Alokacija premije	191.326		191.326
Promjena pričuve prijenosnih premija	1.253	57	1.311
Zillmer	-2.909		-2.909
Pripis kamate	50.682		50.682
Alokacija diskrecijskog sudjelovanja u dobiti	17.654		17.654
Obveze oslobođene prilikom isplate naknada za slučajeve smrti, otkupa i drugih prekida tijekom godine	-186.533		-186.533
Tečajne razlike	14.142		14.142
Stanje na 31.12.2015.	2.296.346	-339	2.296.007

Tablica 30: Matematička pričuva životnih osiguranja (kretanje)

Analiza kretanja pričuva šteta

Životna osiguranja

	Pričuve RBNS ²⁴			Pričuve IBNR ²⁵			Pričuve za još neriješene osigurane slučajeve ²⁶		
	Bruto	Udio reosiguranja	Neto	Bruto	Udio reosiguranja	Neto	Bruto	Udio reosiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 1.1.2014.	13.360	-242	13.118	3.300		3.300	16.660	-242	16.418
Štete tekuće godine	215.344		215.344				215.344	-	215.344
Likvidirane štete	-223.072	374	-222.699				-223.072	374	-222.699
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina.	6.573	-214	6.360				6.573	-214	6.360
Promjena (IBNR)				1.729		1.729	1.729		1.729
Stanje na 31.12.2014.	12.205	-83	12.123	5.029		5.029	17.235	-83	17.152
Stanje na 1.1.2015.	12.205	-83	12.123	5.029		5.029	17.235	-83	17.152
Štete tekuće godine	195.599		195.599				195.599	-	195.599
Likvidirane štete	-198.309	198	-198.112				-198.309	198	-198.112
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina	3.926	-198	3.729				3.926	-198	3.729
Promjena (IBNR)				-76		-76	-76	-	-76
Stanje na 31.12.2015.	13.422	-82	13.340	4.953		4.953	18.375	-82	18.293

Tablica 31: Pričuve šteta. Životna osiguranja (kretanje)

²⁴ Pričuva. RBNS (Reported, but not settled. Pričuva za prijavljene štete koje nisu potpuno riješene)

²⁵ Pričuva. IBNR (Incurred, but not reported. Pričuve za štete koje su nastupile a nisu prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se utvrđuje pričuva šteta)

²⁶ Pričuva za štete koje još nisu riješene

Neživotna osiguranja

	Pričuve RBNS			Pričuve IBNR			Pričuve za još neriješene osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 1.1.2014.	188.103	-38.213	149.890	36.825	-2.624	34.201	224.928	-40.837	184.091
Štete tekuće godine	69.285	-12.032	57.253				69.285	-12.032	57.253
Likvidirane štete	-64.938	9.521	-55.417				-64.938	9.521	-55.417
Promjena pričuve za neriješene štete iz prethodnih godina	-16.247	6.741	-9.507				-16.247	6.741	-9.507
Promjena (IBNR)				17.424	-6.458	10.965	17.424	-6.458	10.965
Stanje na 31.12.2014.	176.202	-33.984	142.219	54.249	-9.082	45.166	230.451	-43.066	187.385
Stanje na 1.1.2015.	176.202	-33.984	142.219	54.249	-9.082	45.166	230.451	-43.066	187.385
Štete tekuće godine	75.075	-18.187	56.887				75.075	-18.187	56.887
Likvidirane štete	-62.018	10.909	-51.109				-62.018	10.909	-51.109
Promjena pričuve za neriješene štete iz prethodnih godina	-8.580	-236	-8.816				-8.580	-236	-8.816
Promjena (IBNR)				3.262	332	3.594	3.262	332	3.594
Stanje na 31.12.2015.	180.679	-41.499	139.180	57.511	-8.750	48.761	238.190	-50.249	187.941

Tablica 32: Pričuva za još neriješene štete. Neživotna osiguranja (kretanje)

Napomena

Navedene pričuve za životna osiguranja i neživotna osiguranja sadrže razmjerne troškove obrade i likvidacije šteta (*Pričuva za obradu i likvidaciju šteta*).

44. Posebna pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj preuzima investicijski rizik

Posebna pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik prikazuje obveze prema ugovarateljima osiguranja koje su vezane za kretanje vrijednosti i prinose od ulaganja.

Posebna pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik vrednuje se po fer vrijednosti jednako kao i ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja.

	2015.	2014.	Δ
	tis. kn	tis. kn	
Neto. Stanje na 31.12.	70.660	64.360	9,8%
Bruto	70.660	64.360	9,8%
Udio reosiguranja			

Tablica 33: Posebna pričuva osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik

Ostale stavke pasive

45. Ostale pričuve

Ostale pričuve formirane su za potrebe sudskih troškova za tekuće sudske sporove. U ovu stavku nisu uračunate pričuve za pokrenute sudske postupke

- ▲ zbog neriješenih i osporenih isplata naknada iz osiguranja
- ▲ radi naplate otvorenih potraživanja s osnove premije osiguranja i financijskih ulaganja.

46. Ostale obveze

Niže je prikazana struktura obveza prema skupinama vjerovnika sukladno MSFI-ju 7. Knjigovodstvene vrijednosti odgovaraju tržišnoj vrijednosti na dan bilance.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	9.639	8.697	30.180	27.384
Obveze prema povezanim društvima	6	7	5.028	5.450
Obveze iz neposrednih poslova osiguranja				
Obveze iz poslova suosiguranja i reosiguranja	6	7	3.588	4.801
Ostale obveze			1.440	649
Druge obveze	9.633	8.690	25.152	21.934
Obveze iz neposrednih poslova osiguranja	8.410	8.092	5.278	5.474
Obveze iz poslova suosiguranja i reosiguranja	630		4.093	5.150
Ostale obveze	593	598	15.781	11.310
od toga interni odnosi ²⁷			5.854	1.287

Tablica 34: Ostale obveze

Napomena uz stavku Ostale obveze (Druga potraživanja)

▲ Neživotna osiguranja

Uključuje obračunati, još neplaćeni porez na dohodak te obveze prema davatelju socijalnog osiguranja u iznosu 2.046.440,96 kuna (2014.: 2.048.343,67 kuna).

47. Odgođeno plaćanje troškova

U ovoj stavci (u bilanci neživotnih osiguranja) iskazana su rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore u iznosu 3.645.744,00 kune (2014.: 3.581.433,78 kune).

Potencijalne obveze i potencijalna potraživanja²⁸

Društvo je u svojstvu društva za osiguranje uključeno u nekoliko sudskih sporova. Ovi sporovi proizlaze iz uobičajenog poslovanja, u svezi s reguliranjem odštetnih zahtjeva i potraživanja od ugovaratelja osiguranja te drugih ugovornih odnosa.

Uprava je uvjeren da su pričuve formirane za troškove sporova dostatne za sve sudske i izvansudske postupke o kojima ima saznanja.

²⁷ Interni odnosi između bilance životnih i bilance neživotnih osiguranja prikazani su pod Ostala potraživanja.

²⁸ Izvanbilančni zapisi

48. Položeni instrumenti osiguranja

Utvrđuje se u skladu s odredbom 7.14 MSFI-ja da je Društvo za izvršenje obveza ili potencijalnih obveza položilo isključivo niže navedene instrumente osiguranja:

	2015. tis. kn	2014. tis. kn
Stanje na 31.12.	5.267	5.036
Obveznice		
Dionice		
Depoziti	4.538	4.392
Izdane zadužnice	729	644

Tablica 35: Položeni instrumenti osiguranja za obveze i potencijalne obveze

Instrumenti osiguranja prikazani u gornjoj tablici su

▲ Depozit

Založen u korist Hrvatskog ureda za osiguranje. U slučaju da Društvo ne bude u mogućnosti pravodobno izvršavati svoju obvezu uplate doprinosa za Garancijski fond, Hrvatski ured za osiguranje će kao založni vjerovnik aktivirati ovaj instrument radi osiguravanja izvršavanja obveza prema Garancijskom fondu.

▲ Zaduznice

Vjerovnici su regionalna poduzeća za opskrbu energijom koji ovim instrumentom osiguravaju eventualna buduća potraživanja te Hrvatski ured za osiguranje, koji drži mjenicu u iznosu od 575.000 kuna kao instrument osiguranja plaćanja tekućih troškova poslovanja.

Jamstva

Na dan bilance nisu postojale nikakve obveze na temelju jamstava. Isto vrijedi za obveze ili potraživanja s naslova ročnica, opcija, „swapova“ ili ostalih terminskih poslova u području ulaganja.

49. Primljeni instrumenti osiguranja

Tablica 36 prikazuje fer vrijednost financijske i nefinancijske imovine koja se drži kao instrument osiguranja za namirenje tražbine i kod koje za namirenje zalogom osigurane tražbine postoji odobrenje dužnika za prodaju:

	2015. tis. kn	2014. tis. kn
Stanje na 31.12.	20.552	22.933
Obveznice		
Dionice		
Založna prava	20.552	22.933
u obliku hipoteka	832	835
na provizijama i plaćama	200	50
na otkupnim vrijednostima polica životnog osiguranja	19.520	22.048

Tablica 36: Instrumenti osiguranja za potraživanja i potencijalna potraživanja

Uz iznimku prisilne provedbe otkupa kod polica na temelju kojih su odobreni predujmovi, u izvještajnoj godini financijska imovina prikazana u gornjoj tablici nije prodana ni založena.

O ostvarenju nekih založnih prava na nekretninama (hipoteke) odlučuje se u pokrenutim sudskim sporovima. Ostvarenje tih založnih prava je ili još predmet spora ili iz nekih drugih razloga nije provedivo u kratkom roku. Stoga ta založna prava nisu obuhvaćena u ovoj tablici.

Bilješke uz stavke Računa dobiti i gubitka

Društvo obavlja isključivo neposredne poslove osiguranja. Stoga u nastavku ne postoji podjela na posredne i neposredne poslove osiguranja.

Prihodi od premija

50. Zarađene premije²⁹

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva prijenosnih premija			Isprav. vrijed. ³⁰	Zarađene premije		
	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto		Bruto	Udio re-osiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.										
Ukupno	395.630	-38.820	356.811	5.766	-917	4.849	365	401.761	-39.737	362.024
Životna osiguranja	254.906	-1.291	253.615	-48	-12	-60		254.858	-1.303	253.555
Neživotna osiguranja	140.724	-37.529	103.195	5.814	-905	4.909	365	146.903	-38.434	108.469
2014.										
Ukupno	398.199	-40.117	358.082	769	-78	691	99	399.067	-40.195	358.872
Životna osiguranja	246.423	-1.431	244.992	63	-12	50		246.486	-1.444	245.042
Neživotna osiguranja	151.776	-38.686	113.090	706	-66	640	99	152.581	-38.752	113.829

Tablica 37: Zarađene premije. Pregled

Životna osiguranja

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva prijenosnih premija			Isprav. vrijedn. Neto	Zarađene premije		
	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto	Bruto	Bruto	Udio re-osiguranja		Bruto	Bruto	Udio re-osiguranja
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.										
Životna osiguranja	254.906	-1.291	253.615	-48	-12	-60		254.858	-1.303	253.555
Životno osiguranje	235.176	-684	234.492					235.176	-684	234.492
Rentno osiguranje	1.134		1.134					1.134		1.134
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	9.976	-591	9.386	-48	-12	-60		9.929	-603	9.325
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	8.619	-16	8.604					8.619	-16	8.604
2014.										
Životna osiguranja	246.423	-1.431	244.992	63	-12	50		246.486	-1.444	245.042
Životno osiguranje	225.313	-799	224.514					225.313	-799	224.514
Rentno osiguranje	1.610		1.610					1.610		1.610
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	10.156	-616	9.541	63	-12	50		10.219	-628	9.591
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	9.344	-16	9.327					9.344	-16	9.327

Tablica 38: Zarađene premije. Životna osiguranja

²⁹ Zarađene bruto premije³⁰ Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije osiguranja/suosiguranja

Klasifikacije premije životnih osiguranja

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	254.906	246.423
Pojedinačno osiguranje	246.049	237.070
Grupno osiguranje	237	9
Životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	8.619	9.344

Tablica 39: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Pojedinačno i grupno osiguranje

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	254.906	246.423
Ugovori s jednokratnom uplatom premije	46.877	36.887
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja		98
Ugovori s obročnim plaćanjem premije	208.028	209.535
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj snosi rizik ulaganja	8.619	9.246

Tablica 40: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Ugovori s jednokratnom uplatom premije i ugovori s obročnim plaćanjem premije

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	254.906	246.423
Ugovori sa sudjelovanjem osiguranika u dobiti	234.727	224.978
Ugovori bez sudjelovanja osiguranika u dobiti	20.178	21.444
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	8.619	9.344

Tablica 41: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Ugovori sa i bez sudjelovanja osiguranika u dobiti

Neživotna osiguranja

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva prijenosnih premija			Isprav. vrijedn.	Zarađene premije		
	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto	Bruto	Udio re-osiguranja	Neto		Bruto	Udio re-osiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.										
Neživotna osiguranja	140.724	-37.529	103.195	5.814	-905	4.909	365	146.903	-38.434	108.469
Osiguranje od nezgode	21.294	-7.535	13.758	483	-350	134	24	21.801	-7.885	13.916
Zdravstveno osiguranje	3.448	-991	2.457	-6	3	-3	23	3.464	-988	2.477
Kasko osiguranje cestovnih vozila	13.109	-988	12.121	-134		-134	8	12.984	-988	11.996
Kasko osiguranje plovila	1.144	-901	242	-29		-29	5	1.120	-901	218
Osiguranje robe u prijevozu	670	-528	142	78		78	2	750	-528	222
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	6.041	-4.542	1.499	-36	-36	-72	12	6.017	-4.578	1.439
Ostala osiguranja imovine	37.371	-16.519	20.852	-190	-515	-705	97	37.277	-17.034	20.243
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	51.810	-2.061	49.749	5.815		5.815	183	57.807	-2.061	55.746
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	820	-646	174	-38		-38		782	-646	136
Ostala osiguranja od odgovornosti	3.393	-1.668	1.725	-143	-7	-150	10	3.259	-1.675	1.585
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	598	-517	81					599	-518	81
Putno osiguranje	1.028	-633	396	14		14		1.042	-633	410
2014.										
Neživotna osiguranja	151.776	-38.686	113.090	706	-66	640	99	152.581	-38.752	113.829
Osiguranje od nezgode	22.774	-8.168	14.607	796	-188	608	7	23.577	-8.356	15.222
Zdravstveno osiguranje	3.153	-923	2.230	206	-24	181	3	3.362	-948	2.414
Kasko osiguranje cestovnih vozila	12.999	-721	12.278	-818		-818	7	12.188	-721	11.467
Kasko osiguranje plovila	1.171	-964	207	-55		-55	1	1.117	-964	153
Osiguranje robe u prijevozu	630	-519	111	-103		-103	1	529	-519	10
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	6.052	-4.811	1.242	514	-17	497	3	6.570	-4.828	1.742
Ostala osiguranja imovine	35.980	-16.610	19.370	783	93	875	26	36.789	-16.518	20.271
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	63.542	-2.423	61.119	-481		-481	49	63.111	-2.423	60.687
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	754	-621	133	-30		-30		724	-621	103
Ostala osiguranja od odgovornosti	3.045	-1.575	1.470	-135	62	-73	2	2.912	-1.513	1.399
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	613	-587	26	7	9	16		621	-579	42
Putno osiguranje	1.062	-764	298	21		21		1.083	-764	320

Tablica 42: Zarađene premije (bruto). Neživotna osiguranja

Ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

51. Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	149.644	159.263	19.012	21.481
Prihodi od najma	11.743	12.145		
Prihodi od kamata	127.226	127.507	18.507	17.439
Prihodi od dividendi		57		
Dobici od prodaje (realizacije) financijskih ulaganja	6.681	8.401	393	3.326
Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike	3.994	11.153	111	716

Tablica 43: Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Pregled

Ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	145.157	152.913	18.980	21.457
Zemljišta i građevinski objekti	11.743	12.145		
Prihodi od najma	11.743	12.145		
Prihodi od prodaje zemljišta i građevinskih objekata				
Ulaganja koja se drže do dospeljeća (HTM)	54.820	65.682	8.886	9.254
Prihodi od kamata	54.820	62.248	8.886	8.999
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)		3.435		254
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	76.046	72.166	9.983	12.102
Prihodi od kamata	72.367	65.222	9.590	8.416
Prihodi od dividendi	1.445	840		
Dobici od prodaje (realizacije)	2.234	2.323	393	3.326
vlasničkih financijskih instrumenata		681	393	67
dužničkih vrijednosnih papira	2.234	1.642		3.259
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)		3.780		360
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Prihodi od kamata				
Prihodi od dividendi				
Dobici od prodaje (realizacije)				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Nerealizirani dobici od ulaganja				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Zajmovi i potraživanja (LAR)	1.876	2.426	98	100
Prihodi od kamata	1.876	2.162	98	100
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)		264		
Ostali prihodi od ulaganja	672	493	14	1

Tablica 44: Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.

Ostala ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015. tis. kn	2014. tis. kn	2015. tis. kn	2014. tis. kn
Ukupno	4.487	6.350	31	24
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)³¹	4.448	6.313		
Prihodi od dividendi		57		
Dobici od prodaje (realizacije)	251	178		
Nerealizirani dobiti od ulaganja	4.197	5.900		
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)		178		
Zajmovi i potraživanja (LAR)	40	37	31	24
Prihodi od kamata	40	37	31	24

Tablica 45: Prihodi od ostalih ulaganja. Analitički prikaz

U izvještajnom razdoblju nisu naplaćeni ni obračunati prihodi od kamata od financijske imovine za koju je izvršen ispravak vrijednosti.

52. Troškovi ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljište i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015. tis. kn	2014. tis. kn	2015. tis. kn	2014. tis. kn
Ukupno	14.548	7.329	751	649
Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	5.173	5.034		
od toga amortizacija	2.890	2.847		
Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja	273	830		475
Ostali troškovi ulaganja uključujući neto negativne tečajne razlike (FV P/L)	9.102	1.465	751	174

Tablica 46: Troškovi ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Pregled

³¹ Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja

Ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	14.548	7.328	751	649
Zemljišta i građevinski objekti	5.173	5.034		
Amortizacija	2.890	2.847		
Ostali troškovi građevinskih objekata	2.283	2.187		
Ulaganja koja se drže do dospjeća (HTM)				
Amortizacija				
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	273	829		475
Dobici od prodaje (realizacije)	273	829		475
vlasničkih financijskih instrumenata		636		
dužničkih vrijednosnih papira	273	193		475
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji)				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Nerealizirani gubici od				
vlasničkih financijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto negativne tečajne razlike (sve kategorije)	7.580		544	
Zajmovi i potraživanja (LAR)				
Amortizacija i ispravak vrijednosti				
Ostali troškovi ulaganja uključujući troškove iz financijskih transakcija	1.522	1.465	207	174

Tablica 47: Troškovi ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz

Ostala ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno		1		
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)³²		1		
Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji)		1		
Nerealizirani gubici				
Neto negativne tečajne razlike (sve kategorije)				

Tablica 48: Troškovi ostalih ulaganja. Analitički prikaz

³² Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja

Financijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava

Prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja prema izvoru sredstava raspoređeni su kako slijedi:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Financijski rezultat ulaganja	135.096	151.934	18.260	20.832
Ukupni prihodi od ulaganja	149.644	159.263	19.012	21.481
Ukupni troškovi ulaganja	-14.548	-7.329	-751	-649
Financijski rezultat ulaganja iz kapitala i slobodnih sredstava	8.686	8.925	3.459	5.197
Prihodi od ulaganja iz kapitala i slobodnih sredstava	9.478	9.138	3.717	5.672
Troškovi ulaganja	-792	-212	-258	-475
Financijski rezultat ulaganja iz sredstava tehničkih pričuva osim posebne pričuve za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik	122.189	136.427	14.801	15.635
Prihodi od ulaganja	135.719	143.543	15.295	15.809
iz sredstava matematičke pričuve	135.719	143.543		
iz sredstava preostalih tehničkih pričuva			15.295	15.809
Troškovi ulaganja	-13.530	-7.116	-494	-174
od ulaganja iz sredstava matematičke pričuve	-13.530	-7.116		
od ulaganja iz sredstava preostalih tehničkih pričuva			-494	-174
Financijski rezultat ulaganja iz sredstava posebnih pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik	4.221	6.581		
Ukupni prihodi od ulaganja	4.448	6.583		
Ukupni troškovi ulaganja	-226	-1		

Tablica 49: Financijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava

Financijski rezultat ulaganja matematičke pričuve osiguranja

U skladu s Uputom za popunjavanje financijskih izvještaja društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga niže je prikazan financijski rezultat ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve u odnosu na prosječni iznos matematičke pričuve u promatranom razdoblju:

		2015.	2014.
		tis. kn	tis. kn
Matematička pričuva osiguranja	1.1.	2.210.732	2.142.296
	31.12.	2.296.346	2.210.732
	prosjeak	2.253.359	2.176.514
Financijski rezultat ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve		122.189	136.427
Prosječni prinos ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve	Izveštajna godina	5,42%	6,27%
	Razdoblje 2013 - 2015.	6,44%	6,77%

Tablica 50: Financijski rezultat ulaganja matematičke pričuve osiguranja

Podaci o Izdacima za osigurane slučajeve i Promjenama ostalih tehničkih pričuva

53. Izdaci za osigurane slučajeve

U stavci Izdaci za osigurane slučajeve sadržani su troškovi uprave razmjerno njihovom udjelu u poslovima obrade i likvidacije šteta.

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.									
Ukupno	260.328	-11.107	249.221	8.879	-7.183	1.697	269.207	-18.289	250.918
Životna osiguranja	198.309	-198	198.112	1.141	0	1.140	199.450	-198	199.252
Neživotna osiguranja	62.018	-10.909	51.109	7.739	-7.182	556	69.757	-18.091	51.666
2014.									
Ukupno	288.044	-9.894	278.149	6.097	-2.069	4.028	294.141	-11.963	282.178
Životna osiguranja	223.105	-374	222.732	574	160	734	223.680	-214	223.466
Neživotna osiguranja	64.938	-9.521	55.417	5.523	-2.229	3.294	70.461	-11.749	58.712

Tablica 51: Izdaci za osigurane slučajeve. Pregled

Detaljan prikaz Promjena pričuva za štete naveden je u bilješki 43.

Životna osiguranja

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.									
Životna osiguranja	198.309	-198	198.112	1.141	0	1.140	199.450	-198	199.252
Životno osiguranje	191.857	-134	191.723	493		493	192.350	-134	192.216
Rentno osiguranje	723		723			0	723	0	723
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	902	-64	838	620	0	619	1.521	-64	1.457
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	4.828		4.828	29		29	4.856	0	4.856
2014.									
Životna osiguranja	223.105	-374	222.732	574	160	734	223.680	-214	223.466
Životno osiguranje	216.388	-213	216.175	-1.304		-1.304	215.084	-213	214.871
Rentno osiguranje	512		512				512		512
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	371	-160	211	389	160	549	760	-1	760
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	5.834		5.834	1.489		1.489	7.323		7.323

Tablica 52: Izdaci za osigurane slučajeve. Životna osiguranja

Neživotna osiguranja

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosi- guravatelja	Neto	Bruto	Udio reosi- guravatelja	Neto	Bruto	Udio reosi- guravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.									
Neživotna osiguranja	62.018	-10.909	51.109	7.739	-7.182	556	69.757	-18.091	51.666
Osiguranje od nezgode	6.654	-2.568	4.086	-5.106	2.474	-2.631	1.549	-94	1.455
Zdravstveno osiguranje	1.734	-642	1.092	273	-60	213	2.007	-702	1.305
Kasko osiguranje cestovnih vozila	11.168	-55	11.113	-520		-520	10.648	-55	10.593
Kasko osiguranje plovila	1.073	-903	170	1.420	-1.291	129	2.493	-2.193	300
Osiguranje robe u prijevozu	15	-12	2				15	-12	2
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	727	-462	265	497	38	536	1.224	-423	801
Ostala osiguranja imovine	14.446	-5.676	8.770	4.496	-1.792	2.704	18.942	-7.468	11.474
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	25.737	-362	25.376	5.313	-5.489	-176	31.050	-5.851	25.200
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	58	-46	12	76	-61	16	134	-107	27
Ostala osiguranja od odgovornosti	381	-183	198	1.342	-1.003	340	1.724	-1.186	538
Osiguranje raznih financ. gubitaka		1	1	-1	-1	-2	-1		-1
Putno osiguranje	24	0	24	-52		-52	-28		-28
2014.									
Neživotna osiguranja	64.938	-9.521	55.417	5.523	-2.229	3.294	70.461	-11.749	58.712
Osiguranje od nezgode	5.933	-1.805	4.128	-2.310	-138	-2.448	3.622	-1.943	1.679
Zdravstveno osiguranje	1.708	-630	1.078	22	4	26	1.731	-626	1.104
Kasko osiguranje cestovnih vozila	12.795	-42	12.753	-424		-424	12.371	-42	12.329
Kasko osiguranje plovila	1.476	-1.245	231	-353	485	132	1.123	-760	363
Osiguranje robe u prijevozu	15	-13	2	-21	19	-2	-6	6	
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	1.217	-493	724	27	-650	-624	1.244	-1.144	100
Ostala osiguranja imovine	11.088	-4.729	6.359	1.782	-950	832	12.869	-5.679	7.191
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	30.374	-384	29.990	6.730	-878	5.852	37.104	-1.262	35.842
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	75	-63	12	-28	28		47	-35	12
Ostala osiguranja od odgovornosti	211	-117	94	255	-185	71	466	-302	165
Osiguranje raznih financ. gubitaka				-95	38	-57	-95	38	-57
Putno osiguranje	46		46	-62		-62	-17		-17

Tablica 53: Izdaci za osigurane slučajeve. Neživotna osiguranja

Napomena

U skladu s propisanom shemom Bilance i Računa dobiti i gubitka za društva za osiguranje Promjena pričuva za štete za Hrvatski ured za osiguranje prikazana je u gornjoj stavci, dok su naknade šteta za Hrvatski ured za osiguranje (Garancijski fond) prikazane u stavci Ostali tehnički troškovi.

54. Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015. tis. kn	2014. tis. kn	2015. tis. kn	2014. tis. kn
Neto, od reosiguranja	85.671	68.438	-606	742
Bruto iznos	85.614	68.437	-597	737
Udio reosiguravatelja	57	1	-9	6
Promjena matematičke pričuve, neto od reosiguranja	85.671	68.438		-8
Bruto iznos	85.614	68.437	3	-13
Udio reosiguravatelja	57	1	-9	6
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja			-600	750
Bruto iznos			-600	750
Udio reosiguravatelja				

Tablica 54: Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

Napomena

Negativne vrijednosti predstavljaju smanjenje pričuve (knjigovodstveni prihod).

▲ Životna osiguranja

Kod ugovora o životnom osiguranju ugovoreni iznos i iznos premije osiguranja iskazani su u eurima, te se i za naplatu premije i za formiranje matematičke pričuve vrši preračunavanje u kune primjenom tečaja eura na referentni datum.

Budući da je pričuva, koja se iskazuje na dan bilance, denominirana u kunama, za njezino preračunavanje primjenjuje se tečaj koji vrijedi na dan bilance. Stoga iz pričuve za prethodnu godinu nastaju dobiti ili gubici iz tečajnih razlika eura prema kuni. Isti se na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga ne prikazuju pod stavkom Ostali prihodi/rashodi već pod Promjena matematičke pričuve.

Promjena matematičke pričuve osiguranja koja proizlazi iz promjena deviznog tečaja iznosila je:

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Promjena matematičke pričuve osiguranja. Bruto iznos	85.614	68.437
Od toga uslijed promjene deviznog tečaja	-7.625	6.684

Tablica 55: Udio promjena deviznog tečaja u povećanju matematičke pričuve osiguranja

Detaljan prikaz Promjena matematičke pričuve naveden je u bilješki 43.

Rezultati testa adekvatnosti obveza (*Liability Adequacy Test, LAT*)

Životna osiguranja

Budući novčani tokovi projiciraju se na svakom pojedinačnom ugovoru portfelja klasičnih životnih osiguranja Društva. Očekivani tokovi novca za cijeli portfelj generirani su na bazi vrijednosti za pojedinačni ugovor.

Korištene pretpostavke

▲ Smrtnost

Smrtnost i pobolijevanje su procijenjeni temeljem stvarnog iskustva Društva u odnosu na tablice smrtnosti ukalkulirane u proizvode.

▲ Odustanci

Stope odustanaka temelje se na iskustvu Društva u proteklih pet godina, pri čemu se zasebno promatraju ugovori s jednokratnim i tekućim plaćanjem premije.

▲ Ugovori oslobođeni plaćanja premije

Statističkom analizom iskustvenih podataka u proteklih pet godina projicira se broj ugovora koji će biti oslobođeni plaćanje premije.

▲ Troškovi

Pretpostavke o budućim troškovima temelje se na stvarnom iskustvu Društva.

▲ Očekivani povrat na ulaganja i diskontna stopa

Budući povrati od ulaganja izračunati su koristeći nerizičnu krivulju kamatne stope prilagođenu za Republiku Hrvatsku. Ista krivulja kamatnih stopa korištena je i u svrhu diskontiranja budućih tokova novca.

▲ Buduće sudjelovanje u dobiti

Iako je pripis dobiti diskrecijsko pravo osiguravatelja, test adekvatnosti obveza uzima u obzir buduće sudjelovanje u dobiti koristeći fiksni postotak od viška povrata na ulaganja iznad garantirane tehničke kamatne stope.

Rezultat

Najbolja procjena (*best estimate*) sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova testa adekvatnosti izračunata pod navedenim pretpostavkama (*base run*) iznosi 2.053.392.598 kuna, te Društvo nije utvrdilo potrebu za priznavanjem dodatne pričuve za životna osiguranja.

Osjetljivost budućih novčanih tokova testa adekvatnosti obveza na promjene u značajnim varijablama
Najznačajnijom varijablom u smislu testa osjetljivosti za portfelj prema odredbama regulatornog okvira Solventnost II³³ smatra se kamatna stopa. Uzimajući u obzir parametre za šok smanjenja kamatnih stopa obračunava se novi iznos najbolje procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova. Takvom analizom utvrđeno je da pad kamatne stope dovodi do povećanja ukupnih obveza u iznosu od 211.858.979 kuna, koje prema knjigovodstvenom stanju obveza Društvo može u cijelosti pokriti.

Neživotna osiguranja

Test adekvatnosti obveza za neživotna osiguranja je ograničen na neistekli dio postojećih ugovora. Očekivana vrijednost šteta i troškova koji se mogu pripisati neisteklim ugovorima važećim na datum bilance uspoređuje se s nezarađenim premijama po tim policama umanjenim za odgođene troškove pribave. Očekivani novčani tokovi vezani uz štete i troškove se procjenjuju temeljem iskustva tijekom proteklog razdoblja i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test je proveden po vrstama osiguranja.

³³ Primjena odredbi novog regulatornog okvira Solventnost II počinje 1. siječnja 2016.

Rezultat

Na 31.12.2015. priznata je pričuva u iznosu 1.050.000 kuna (2014.: 1.650.000 kuna) kao rezultat testa adekvatnosti obveza koja je prikazana kao pričuva za neistekle rizike (*URR*³⁴) u vrstama rizika *Kasko osiguranje cestovnih vozila* i *Kasko osiguranje plovila*.

Podaci o Izdacima za obavljanje djelatnosti**55. Izdaci za obavljanje djelatnosti**

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obavljanje djelatnosti
	Provizija	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezi i doprinosi na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2015.									
Ukupno	24.391	70.910	471	95.773	4.465	12.848	16.977	34.290	130.064
Životna osiguranja	11.819	35.285	0	47.104	3.263	6.131	9.520	18.914	66.018
Neživotna osiguranja	12.573	35.625	471	48.669	1.202	6.717	7.457	15.376	64.046
2014.									
Ukupno	24.329	71.674	-320	95.683	4.209	12.632	18.079	34.920	130.602
Životna osiguranja	11.197	36.408		47.605	3.183	6.019	6.575	15.776	63.381
Neživotna osiguranja	13.132	35.266	-320	48.078	1.027	6.613	11.504	19.143	67.221

Tablica 56: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Pregled

Životna osiguranja

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obav. djelatn. ³⁵
	Provizija	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2015.									
Životna osiguranja	11.819	35.285		47.104	3.263	6.131	9.520	18.914	66.018
Životno osiguranje	11.476	33.499		44.976	3.131	5.856	9.018	18.006	62.981
Rentno osiguranje	3	0		3	3	6	4	13	16
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	219	1.387		1.606	88	191	324	604	2.209
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	121	398		519	41	78	173	292	812
2014.									
Životna osiguranja	11.197	36.408		47.605	3.183	6.019	6.575	15.776	63.381
Životno osiguranje	10.809	34.308		45.117	3.035	5.712	6.243	14.990	60.107
Rentno osiguranje					4	8	8	20	20
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	241	1.510		1.751	92	200	223	515	2.266
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	147	590		737	51	100	101	252	989

Tablica 57: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Životna osiguranja

³⁴ Unexpired risk reserve³⁵ Izdaci za obavljanje djelatnosti

Neživotna osiguranja

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obavljanje djelatnosti
	Provizije	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezi i doprinosi na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2015.									
Neživotna osiguranja	12.573	35.625	471	48.669	1.202	6.717	7.457	15.376	64.046
Osiguranje od nezgode	2.305	5.966	-8	8.262	182	1.016	1.128	2.327	10.589
Zdravstveno osiguranje	189	873	-2	1.060	29	165	183	377	1.437
Kasko osiguranje cestovnih vozila	1.333	2.819	1	4.152	112	626	695	1.432	5.585
Kasko osiguranje plovila	98	289	4	392	10	55	61	125	517
Osiguranje robe u prijevozu	58	235	2	294	6	32	35	73	368
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	387	1.119	-2	1.505	52	228	160	440	1.945
Ostala osiguranja imovine	4.538	9.461	5	14.004	319	1.784	1.980	4.083	18.087
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	3.083	13.646	478	17.207	443	2.533	2.905	5.881	23.088
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	71	143	3	216	7	39	43	90	305
Ostala osiguranja od odgovornosti	427	734	-11	1.150	29	162	180	371	1.521
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	8	81		89	5	29	32	65	155
Putno osiguranje	75	260	2	338	9	49	54	112	450
2014.									
Neživotna osiguranja	13.132	35.266	-320	48.078	1.027	6.613	11.504	19.143	67.221
Osiguranje od nezgode	2.364	6.432	39	8.836	154	1.572	2.596	4.322	13.158
Zdravstveno osiguranje	179	733	2	913	21	137	239	398	1.311
Kasko osiguranje cestovnih vozila	1.332	2.180	-135	3.377	88	566	735	1.390	4.767
Kasko osiguranje plovila	109	150	-10	248	8	19	40	66	315
Osiguranje robe u prijevozu	60	82	-6	136	4	10	22	36	172
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	362	1.406	-9	1.759	41	264	459	763	2.522
Ostala osiguranja imovine	4.328	9.480	-61	13.747	243	1.738	3.077	5.058	18.805
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	3.842	13.828	-108	17.562	430	2.109	4.002	6.540	24.103
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	72	98	-7	163	5	12	26	44	206
Ostala osiguranja od odgovornosti	396	708	-27	1.076	21	133	231	384	1.460
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	7	83	0	89	4	27	46	77	167
Putno osiguranje	82	87	2	171	7	26	30	64	235

Tablica 58: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Neživotna osiguranja

Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće

U stavkama Izdaci za obavljanje djelatnosti i Izdaci za osigurane slučajeve sadržani su troškovi plaća, poreza i doprinosa iz i na plaće prikazani u sljedećoj tablici³⁶.

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	52.416	53.524
Plaće	42.245	43.545
Obvezni porezi i doprinosi iz i na plaće	10.171	9.979

Tablica 59: Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće

Izdaci za otpremnine kao i razne naknade radnicima su dijelom ili u cijelosti neto iznosi koji nisu sadržani u stavci Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće. Rezervacije za neiskorištene godišnje odmore također nisu prikazani u ovoj nego u stavci Troškovi uprave pod točkom Ostali troškovi uprave.

Naknada za usluge savjetovanja i revizije godišnjih financijskih izvještaja od strane revizorskog društva
U stavci Izdaci za obavljanje djelatnosti sadržani su sljedeći troškovi:

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Naknade za reviziju godišnjih financijskih izvještaja	375	375
Naknade za porezno savjetovanje		
Druge usluge savjetovanja		

Tablica 60: Naknade za usluge savjetovanja i reviziju godišnjih financijskih izvještaja od strane revizorskog društva

Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota³⁷

	2015.			2014.		
	Kvota šteta ³⁸	Kvota troškova ³⁹	Kombinirana kvota ⁴⁰	Kvota šteta ³⁸	Kvota troškova ³⁹	Kombinirana kvota ⁴⁰
Neživotna osiguranja	47,60%	43,71%	91,31%	46,18%	46,54%	92,72%
Osiguranje od nezgode	7,10%	49,46%	56,57%	15,36%	58,02%	73,38%
Zdravstveno osiguranje	57,93%	49,36%	107,29%	51,48%	39,64%	91,12%
Kasko osiguranje cestovnih vozila	82,01%	43,58%	125,60%	101,50%	39,38%	140,88%
Kasko osiguranje plovila	222,65%	47,16%	269,81%	100,62%	28,44%	129,06%
Osiguranje robe u prijevozu	1,97%	49,53%	51,50%	-1,14%	32,96%	31,82%
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	20,35%	32,83%	53,18%	18,94%	38,58%	57,51%
Ostala osiguranja imovine	50,81%	48,90%	99,72%	34,98%	51,27%	86,25%
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	53,71%	43,52%	97,24%	58,79%	43,16%	101,96%
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	17,15%	39,36%	56,51%	6,56%	28,64%	35,20%
Ostala osiguranja od odgovornosti	52,89%	47,11%	99,99%	16,01%	50,32%	66,33%
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	-0,18%	25,97%	25,79%	-15,31%	26,92%	11,61%
Putno osiguranje	-2,66%	43,37%	40,72%	-1,53%	21,75%	20,22%

Tablica 61: Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota. Na bazi bruto iznosa

³⁶ Nisu obuhvaćene provizije za radnike Društva zaposlene u prodaji osiguranja.

³⁷ Na bazi bruto iznosa; bez udjela reosiguranja

³⁸ Kvota šteta = mjerodavne štete / zarađena bruto premija

³⁹ Kvota troškova = izdaci za obavljanje djelatnosti + ostali tehnički troškovi / zarađena bruto premija

⁴⁰ Kombinirana kvota = kvota šteta + kvota troškova

Napomena

Način obračuna predviđen Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga prilagođen je na sljedeći način:

- ▲ i za obračun kvote šteta i za obračun kvote troškova korištena je zarađena bruto premija
- ▲ u obračun kvote šteta ne ulaze ni provizije iz poslova reosiguranja niti udjeli u dobiti iz poslova reosiguranja.

Ovakav način obračuna korišten je stoga što bi se doslovnom primjenom Pravilnika u jednom slučaju koristila zarađena premija a u drugom slučaju zaračunata bruto premija. Tako dobivene kvote trebalo bi zbrojiti što bi dovelo do netočnog rezultata.

Uključenje provizija iz poslova reosiguranja i udjela u dobiti iz reosiguranja, kako je predviđeno Pravilnikom, bilo bi po sadržaju ispravno ali tada bi se morao uzeti u obzir udio reosiguranja u isplaćenim štetama (kod isplata za osigurane slučajeve) odnosno udio reosiguranja u premiji.

Ostale stavke Računa dobiti i gubitka

---

56. Prihodi od provizija i naknada

Navedene vrijednosti odnose se u cijelosti na provizije i udjele u dobiti iz poslova reosiguranja.

57. Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	554	759	978	1.169
Prihodi iz ranijih godina uključujući prihode od naplaćenih i već otpisanih potraživanja	20	84	81	241
Prihodi od uslužnih šteta			217	129
Provizije od prodaje graničnih osiguranja			7	12
Prodaja dodatnih proizvoda			456	411
Prihodi od zaračunatih opomena i zatezних kamata	519	655	127	168
Ostali prihodi	15	20	90	209

Tablica 62: Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi

58. Ostali tehnički troškovi

U skladu s propisanom shemom Bilance i Računa i dobiti i gubitka za društva za osiguranje u ovoj stavci sadržani su doprinosi za financiranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga u iznosu 225.330,86 kuna (2014.: 237.829,40 kuna) te doprinosi za financiranje Hrvatskog ureda za osiguranje u iznosu 309.838,07 kuna (2014.: 278.256,58 kuna).

U ovoj stavci prikazane su i uplate u Garancijski fond za naknadu štete prouzročene nepoznatim i neosiguranim motornim vozilima u iznosu 446.037,98 kuna (2014.: 578.529,81 kuna). Nisu uključene Promjene pričuva za štete na temelju obračuna Garancijskog fonda pri Hrvatskom uredu za osiguranje.

Stavka nadalje uključuje uplaćeni doprinos u korist Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iz prihoda od obveznog osiguranja automobilske odgovornosti za 2015. u iznosu 1.293.872,04 kune (2014.: 1.927.094,42 kuna).

59. Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja

U skladu sa zakonskim odredbama ova stavka obuhvaća osim vrijednosnih usklađenja za potraživanja u iznosu -10.231,72 kuna (ukidanje) (2014.: -40.134,18 kune) između ostaloga i negativne tečajne razlike iz poslova reosiguranja u iznosu 419.002,79 kune (2014.: 357.508,03 kuna). Troškovi za ranije godine iznose 28.400,06 kuna (2014.: 319.089,99 kuna).

Godine 2014. proveden je neplanski otpis jedne nekretnine koja ne služi za obavljanje djelatnosti u iznosu 175.031,31 kunu. U 2015. godini nije bilo umanjena vrijednosti.

60. Porez na dobit⁴¹

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg poreznog troška i odgođenog poreznog troška.

Porez na dobit kod revalorizacijskih pričuva koje su izravno priznate u kapitalu evidentiran je kao odgođeni porezni trošak te se prema potrebi knjiži u aktivi ili pasivi bilance. Odgođeni porezni trošak formira se osim toga za gubitke koji se ne mogu porezno priznati (vremenske razlike).

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Porez na dobit	6.499	7.475	4.589	3.223
Tekući porezni trošak	6.387	6.181	4.589	3.223
Odgođeni porezni trošak	112	1.294		

Tablica 63: Trošak poreza na dobit

Iznos odgođenog poreznog troška izračunava se metodom bilančne obveze za sve privremene razlike između iskazanih vrijednosti imovine i obveza u godišnjim financijskim izvještajima po MSFI-ju i vrijednosti priznatih u porezne svrhe, primjenom važeće stope poreza na dobit (20%). Prema MRS-u 12.47 iznos odgođenog poreznog troška vrednuje se primjenom poreznih stopa koje su važeće u trenutku realizacije ili koje se očekuju.

U sadašnjem trenutku ne očekuje se promjena stope poreza na dobit odnosno promjena načina obračuna porezne osnovice.

Odgođena porezna imovina ne procjenjuje se ako nije vjerojatno da će se sadržana porezna olakšica moći iskoristiti.

⁴¹ Trošak poreza na dobit

Ostali podaci

Broj radnika

Prosječan broj radnika 2015. godine u Društvu bio je 718,5 (2014.: 712,5). Prosječan broj zastupnika i voditelja timova bio je 526 (2014.: 523).⁴²

Prosječan broj radnika izračunava se kao srednja vrijednost broja radnika na početku i na kraju izvještajnog razdoblja.

Pravni odnosi

Na dan bilance nije postojalo značajnih udjela u društvima sa sudjelujućim interesom.

Povezana društva i povezane osobe

Društvo je u cijelosti u vlasništvu društva Grazer Wechselseitigen Versicherung AG, sa sjedištem u Grazu, koje je pod 100%-tnom kontrolom Grawe Vermögensverwaltung Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit (društvo za uzajamno osiguranje), sa sjedištem u Grazu. To društvo predstavlja matično društvo koncerna.

Povezana društva čine društva za osiguranje i reosiguranje, banke, društva-kćeri za gradnju i upravljanje nekretninama kao i holdinge i društva za obavljanje uslužnih djelatnosti Grupe Grawe, a povezane osobe čine članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i prokuristi. Niže navedene transakcije odnose se prema MRS-u 24 na poslovne odnose s povezanim stranama.

Povezana društva Grupe Grawe

Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz

Obveze prema Grazer Wechselseitigen Versicherung na 31.12.2015. iznose 1.440.078,74 kuna (2014.: 648.682,70 kune) i odnose se uglavnom na prefakturirane troškove po osnovi ugovora o korištenju softverskih licenci. Pored toga postoje obveze po osnovi poslova reosiguranja u iznosu 3.594.152,19 kune (2014.: 3.928.957,24 kuna).

Troškovi nastali u izvještajnoj godini po osnovi obavljanja izdvojenih poslova iznosili su 8.924.536,31 (2014.: 7.980.787,16 kuna). Saldo iz poslova reosiguranja koji utječe na poslovni rezultat iznosio je u izvještajnoj godini 1.570.356,94 kuna (2014.: 6.536.046,49 kuna).

Grawe Reinsurance Ltd. (Grawe RE), Nikozija

Potraživanja prema Grawe RE na 31.12.2015. iznose 95.695,16 kuna (2014.: obveze u iznosu 879.376,98 kuna), a proizlaze iz poslova reosiguranja.

Saldo iz poslova reosiguranja koji utječe na poslovni rezultat u izvještajnoj godini iznosio je 3.026.032,23 kune (2014.: 2.084.165,14 kuna).

Grawe nekretnine d.o.o., Dubrovnik

Društvo ima s društvom Grawe nekretnine sklopljen ugovor o zakupu poslovnog prostora u Dubrovniku kojim se koristi Društvo te ugovor o pružanju usluga⁴³.

Društvo na 31.12.2015. ima otvorena potraživanja od društva Grawe nekretnine u iznosu 5.568,94 kuna (2014.: 5.588,64 kuna).

⁴² Podatak o broju radnika uključuje i članove Uprave

⁴³ Društvo obavlja između ostaloga računovodstvene poslove za Grawe nekretnine.

U izvještajnoj godini nastali su prihodi po osnovi ugovora o obavljanju usluga u iznosu 53.302,96 kune (2014.: 68.705,00 kuna) i rashodi u iznosu 468.498,79 kune (2014.: 571.026,35 kuna) po osnovi najma nekretnine.

Intersecuritas Betriebs-Service Gesellschaft mbH (Intersecuritas BSG), Graz

Društvo na 31.12.2015. ima otvorena potraživanja od društva Intersecuritas BSG po osnovi ugovora o najmu u iznosu 30.946,60 kuna (2014.: 30.085,45 kuna).

U izvještajnoj godini nastali su prihodi po osnovi najma u iznosu 75.564,71 kune (2014.: 59.945,04 kuna).

Security Kapitalanlage AG (Security KAG), Graz

Društvo na 31.12.2015. ima otvorena potraživanja od društva Security KAG po osnovi provizije za portfelj investicijskih fondova kojima upravlja Security KAG u iznosu 169.809,02 kuna (2014.: 57.654,33 kune).

U izvještajnoj godini su po toj osnovi ostvareni prihodi u iznosu 348.140,04 kuna (2014.: 224.099,03 kuna).

	Potraživanja	Obveze	Rashodi	Prihodi
	Na dan bilance tis. kn	tis. kn	U izvještajnoj godini tis. kn	U izvještajnoj godini tis. kn
2015.				
Ukupno	303	5.034	39.967	26.455
Grazer Wechselseitige Versicherung		5.034	25.534	15.039
Grawe RE	96		13.965	10.939
Grawe nekretnine	6		468	53
Intersecuritas BSG	31			76
Security KAG	170			348
Grawe osiguranje				
2014.				
Ukupno	295	5.457	38.548	21.729
Grazer Wechselseitige Versicherung		4.578	25.176	10.659
Grawe RE		879	12.801	10.717
Grawe nekretnine	6		571	69
Intersecuritas BSG	30			60
Security KAG	58			224
Grawe osiguranje	201			

Tablica 64: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim društvima u izvještajnoj godini

Posebne napomene vezane za poslove reosiguranja s povezanim društvima

Potrebe za uslugama reosiguranja najvećim dijelom pokrivaju se unutar Grupe Grawe (Grazer Wechselseitige Versicherung i Grawe RE).

	Obveze po osnovi poslova reosiguranja ⁴⁴
	tis. kn
Stanje na 1.1.2014.	4.708
Povećanje obveza	11.477
Smanjenje obveza (plaćanje)	-11.436
Promjene deviznog tečaja	59
Stanje na 31.12.2014.	4.808
Stanje na 1.1.2015.	4.808
Povećanje obveza	9.028
Smanjenje obveza (plaćanje)	-10.314
Promjene deviznog tečaja	-24
Stanje na 31.12.2015.	3.498

Tablica 65: Obveze po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima (kretanje)

	Rezultat transakcija po osnovi reosiguranja ⁴⁵	
	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Razgraničena premija reosiguranja	-29.876	-30.038
Premije predane u reosiguranje	-28.968	-29.996
Promjena prijenosne premije. Udio reosiguranja	-908	-42
Razgraničene štete. Udio reosiguranja	14.109	10.432
Likvidirane štete. Udio reosiguranja	8.770	7.533
Promjena pričuve za štete. Udio reosiguranja	5.339	2.899
Primljene provizije iz reosiguranja	8.871	9.263
Primljeni udjeli u dobiti iz reosiguranja	2.300	1.723
Saldo iz poslova reosiguranja	-4.596	-8.620

Tablica 66: Rashodi i prihodi iz transakcija po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima u izvještajnoj godini

Povezane osobe

Povezanim osobama smatraju se članovi Nadzornog odbora, Uprave i prokuristi.

Članovima Nadzornog odbora nisu isplaćene nikakve naknade.

Obveze prema članovima Uprave i prokuristima iskazane na dan bilance odnose se na obračunate i neisplaćene plaće za mjesec prosinac.

Iskazani rashodi za članove Uprave i prokuriste odnose se na plaće i uplaćene doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje. Uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje za članove Uprave iznosili su 368.736,13 kuna (2014.: 381.196,26 kuna), za prokuriste 219.264,72 kune (2014.: 202.933,07 kune).

⁴⁴ Obveze iz poslova reosiguranja s povezanim društvima

⁴⁵ Rezultat transakcija s povezanim društvima po osnovi poslova reosiguranja

	Potraživanja	Obveze	Rashodi	Prihodi
	Na dan bilance		U izvještajnoj godini	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.				
Ukupno		288	4.576	
Članovi Nadzornog odbora				
Članovi Uprave		206	3.292	
Prokuristi		82	1.284	
2014.				
Ukupno		268	4.494	
Članovi Nadzornog odbora				
Članovi Uprave		188	3.303	
Prokuristi		80	1.191	

Tablica 67: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim osobama u izvještajnoj godini

Bivšim članovima Uprave ili bivšim prokuristima nisu isplaćene ni plaće niti bilo kakve druge novčane naknade (uključujući plaćanja za mirovinu).

Na dan bilance nisu postojala jamstva za članove Uprave i Nadzornog odbora.

Zagreb, veljača 2016.

Uprava

Igor Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

Mag. Gerald Gröstenberger, MBA
član Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
članica Uprave

Adekvatnost kapitala i imovina za pokriće tehničke pričuve

Adekvatnost kapitala

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
I Osnovni kapital prema članku 95 Zakona o osiguranju	236.476	214.154	110.149	99.547
Temeljni kapital	50.000	50.000	40.000	40.000
Pričuve kapitala	186.476	164.154	70.638	59.715
Nematerijalna imovina			490	168
II Dopunski kapital, prema članku 96. Zakona o osiguranju				
Revalorizacijske pričuve				
III Jamstveni kapital (I.+II.)	236.476	214.154	110.149	99.547
IV Stavke odbitka, prema članku 97. Zakona o osiguranju				
V Kapital (I.+II.-IV.)	236.476	214.154	110.149	99.547
VI Izračun granice solventnosti				
1 Granica solventnosti, prema čl. 98. (za životna osiguranja) odnosno čl. 99. (neživotna osiguranja) Zakona o osiguranju	101.312	98.236	24.019	24.019
2 Kapital	236.476	214.154	110.149	99.547
3 Više/manje kapitala (2-1)	135.164	115.917	86.129	75.528
4 1/3 granice solventnosti, prema čl. 98. (za životna) odnosno čl. 99. (neživotna osiguranja) Zakona o osiguranju	33.771	32.745	8.006	8.006
5 Jamstveni kapital	236.476	214.154	110.149	99.547
6 Više/manje jamstvenog kapitala (5-4)	202.706	181.408	102.142	91.541
7 Minimalni temeljni kapital, prema čl. 19. Zakona o osiguranju	28.860	28.860	28.860	28.860
8 Jamstveni kapital	236.476	214.154	110.149	99.547
9 Više/manje jamstvenog kapitala (8-7)	207.616	185.294	81.289	70.687
10 Više/manje kapitala (najniži iznos od 3, 6 i 9)	135.164	115.917	81.289	70.687
Stupanj solventnosti⁴⁶	233,4%	218,0%	458,6%	414,5%

Tablica 68: Adekvatnost kapitala

Napomena

Pravilnik o načinu izračuna granica solventnosti (adekvatnosti kapitala) društva za osiguranje, koji je donijela Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, predviđa mogućnost uračunavanja sredstava (pozitivne) revalorizacijske pričuve ali isključivo uz prethodno odobrenje nadzornog tijela (uz plaćanje naknade).

Društvo nije zatražilo spomenuto odobrenje.

Na dan bilance Društvo bilježi i u bilanci životnih i bilanci neživotnih osiguranja pozitivnu revalorizacijsku pričuvu koja proizlazi isključivo iz revalorizacije vrijednosnih papira s burzovnom kotacijom. Kada bi se uračunale te vrijednosti, stupanj solventnosti u skupini životnih osiguranja povećao bi se na 336,4% (2014.: 329,0%), a u skupini neživotnih osiguranja na 496,3% (2014.: 446,5%).

⁴⁶ Iskazani stupanj solventnosti odnosi se na granicu solventnosti iz točke VI 1 i ne uzima u obzir eventualno odstupanje minimalnog temeljnog kapitala iz točke VI 7.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva osiguranja

Pregled ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće

	Ostvareni iznos tis. kn	Ostvareni %
Imovina za pokriće matematičke pričuve	2.383.415	103,2%
I Ulaganja predviđena člankom 122. stavkom 1. Zakona o osiguranju	2.383.415	103,2%
1 Vrijednosni papiri (1.1 do 1.4)	2.246.870	97,3%
1.1 izdavatelj RH	2.091.233	90,5%
1.3 izdavatelj HBOR	140.244	6,1%
1.4 izdavatelj druga država članica	15.393	0,7%
5 Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na uređenom tržištu u RH, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a	1.368	0,1%
7 Udjeli i dionice investicijskih fondova koji su regulirani u RH, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a	19.514	0,8%
8 Predujmovi i zajmovi u iznosu otkupne vrijednosti osiguranja na temelju ugovora o životnom osiguranju	19.520	0,9%
13 Vlasništvo nekretnine i druga stvarna prava na nekretnini	95.186	4,1%
14 Sredstva na poslovnom računu	957	0,0%
II Ulaganja predviđena člankom 122. stavkom 3. Zakona o osiguranju		

Tablica 69: Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve

	Ostvareni iznos tis. kn
1 Matematička pričuva	2.296.789
3 Pričuve za štete	13.021
5 Traženo pokriće matematičke pričuve (1+2+3+4)	2.309.810
6 Imovina za pokriće matematičke pričuve	2.383.415
7 Traženo pokriće matematičke pričuve	2.309.810
8 Razlika (7-6)	-73.605

Tablica 70: Ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve kod vrsta osiguranja za koje je nužno oblikovati matematičku pričuvu. Traženo pokriće matematičke pričuve.

Podaci o ročnoj usklađenosti

	Ulaganja za pokriće	Traženo pokriće
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	2.383.415	2.309.810
<1 godine	25.932	148.372
1-3 godine	644.529	359.835
3-5 godina	676.409	437.302
5-10 godina	925.965	761.837
10-15 godina		278.731
15-20 godina		164.893
>20 godina ⁴⁷	110.579	158.839

Tablica 71: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve kod vrsta rizika za koje je nužno oblikovati matematičku pričuvu. Ročna usklađenost

⁴⁷ Za nekretnine se podrazumijeva ročnost dulja od 20 godina.

Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve i traženo pokriće

	Ostvareni iznos tis. kn	Ostvareni %
Imovina za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve	279.146	109,5%
I Ulaganja predviđena člankom 115. stavkom 1. Zakona o osiguranju	279.146	109,5%
1 Vrijednosni papiri (1.1 do 1.3)	270.452	106,1%
1.1 izdavatelj RH	270.452	106,1%
5 Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira u RH, drugoj državi članici ili članici OECD-a	4.196	1,7%
10 Udjeli i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u RH, drugoj državi članici ili članici OECD-a	1.464	0,6%
11 Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretnini odnosno prijenosom prava vlasništva, ako je založno pravo upisano u zemljišnoj knjizi u RH ili državi članici, te ako vrijednost zajma nije veća od 60% tržišne vrijednosti nekretnine procijenjene od ovlaštenog sudskog procjenitelja. U slučaju da je na nekretnini već upisano jedno ili više založnih prava, vrijednost zajma ne smije biti veća od 60% tržišne vrijednosti nekretnine umanjene za vrijednost već upisanih založnih prava. Jednom zajmoprimcu najviše 2%.	221	0,1%
17 Sredstva na poslovnom računu društva za osiguranje	2.814	1,1%
II Ulaganja predviđena člankom 115. stavkom 3. Zakona o osiguranju		

Tablica 72: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve

	Ostvareni iznos tis. kn
1 Pričuve za prijenosne premije	60.678
3 Pričuve šteta	193.213
5 Druge tehničke pričuve osiguranja	1.050
6 Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve (1+2+3+4+5)	254.941
7 Imovina za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve	279.146
8 Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve	254.941
9 Razlika (8-7)	-24.205

Tablica 73: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve. Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve

Podaci o ročnoj usklađenosti imovine za pokriće tehničke pričuve s obvezama iz ugovora o osiguranju

	Ulaganja za pokriće tis. kn	Traženo pokriće tis. kn
Ukupno	279.146	254.941
<1 godine	8.896	128.258
1-3 godine	193.129	57.912
3-5 godina	37.854	33.711
5-10 godina	18.117	35.059
10-15 godina	21.150	
15-20 godina		
>20 godina ⁴⁸		

Tablica 74: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve. Ročna usklađenost

⁴⁸ Za nekretnine se podrazumijeva ročnost dulja od 20 godina.

Korporativno upravljanje

Održivo i odgovorno korporativno upravljanje smatra se preduvjetom za dugoročno ispunjavanje zahtjeva svih interesnih skupina kojima je u interesu uspješno poslovanje Društva *GRAWE HRVATSKA*.

Društvo primjenjuje u potpunosti zakonsku, regulatornu i internu regulativu kojom se osigurava ostvarivanje navedenoga cilja. U nastavku je sažetak odredbi koje uređuju način rada pojedinih tijela u Društvu.

Glavna skupština

Dioničar ostvaruje pravo glasa na Glavnoj skupštini koja se održava u Hrvatskoj.

Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje. Glavna skupština odlučuje o financijskim izvještajima, upotrebi dobiti i davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora. Glavna skupština odlučuje i o izboru i imenovanju revizora uz podršku Revizijskog odbora kada je to potrebno.

Suradnja između Nadzornog odbora i Uprave

Suradnja između Nadzornog odbora i Uprave temelji se na uzajamnom povjerenju i uvažavanju.

Uprava vodi poslove Društva i dužna je uključiti Nadzorni odbor u donošenje odluka odnosno pribaviti suglasnost Nadzornog odbora za poduzimanje određenih poslova. U Poslovniku o radu Nadzornog odbora i Poslovniku o radu Uprave uređen je način njihove suradnje.

Uprava donosi godišnji poslovni plan koji usvaja Nadzorni odbor. Uprava redovito izvješćuje Nadzorni odbor o realizaciji poslovnog plana i analizira odstupanja.

Odbor za sustav upravljanja

Odlukom Uprave osnovan je Odbor za sustav upravljanja koji je započeo s radom 1. siječnja 2015. Navedeno tijelo raspravlja o pitanjima koja su od značaja s gledišta upravljanja rizicima i drugim pitanjima koja se ne mogu direktno ubrojiti u poslove iz nadležnosti Uprave.

Članovi Odbora za sustav upravljanja su članovi Uprave, nositelji ključnih funkcija (funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti, funkcija unutarnje revizije, aktuarska funkcija) i voditelji sljedećih organizacijskih jedinica:

- računovodstva
- informatike
- upravljanja ljudskim potencijalima.

Odbor je održao redovite sjednice kako je predviđeno Poslovníkom o radu Odbora za sustav upravljanja.

Izvještaj o rizicima

Opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se Društvo suočava

Poslovanje Društva odvijalo se i u 2015. godini u uvjetima nepovoljnih kretanja u hrvatskom gospodarstvu. Negativni gospodarski trendovi posljedica su dugotrajne gospodarske krize koja se nastavila i u prethodnoj godini. Ishodište krize bilo je prvenstveno u krivom vrednovanju i nedovoljnoj procjeni potencijalnih rizika kod pojedinačnih oblika ulaganja.

Upravljanje poduzećem usklađeno s rizicima u središtu je svih gospodarskih aktivnosti koje su usmjerene na postizanje trajnog učinka. Sustavi koji podržavaju upravljanje rizicima stoga moraju biti učinkoviti.

Ciljevi i strategije upravljanja rizicima

Glavna poslovna svrha društva za osiguranje je preuzimanje rizika uz naknadu. Stoga je važno da naš portfelj ima visok stupanj transparentnosti, kako bismo mogli točno poznavati i vrednovati preuzete rizike.

Pod upravljanjem rizicima podrazumijevaju se sve mjere za prepoznavanje i smanjenje rizika, kojima je Društvo izloženo kao društvo za osiguranje i pružanje financijskih usluga, dakle sveukupnost smjernica koje su međusobno usklađene i koordinirane, mjera i postupaka za prepoznavanje, nadziranje i obranu od rizika.

Promjenom zakonskih, ekonomskih i političkih uvjeta mogu se naravno promijeniti i pojedinačni rizici i njihovo vrednovanje unutar poduzeća. U tom smislu se upravljanje rizicima treba promatrati kao dinamičan proces. Na taj način moguće je svjesno i ciljano prihvaćanje rizika i njihovo sistematično vrednovanje, upravljanje, nadziranje kao i pripremanje alternativnih mjera, kako bi se protiv potencijalnih štetnih događaja moglo pravovremeno postupati.

Sustavom upravljanja rizicima koji je individualno prilagođen Društvu te učinkovitim procesima kontrole moguće je postizanje kako financijskih i strateških ciljeva Društva te osiguravanje kontinuiteta poslovanja, tako i ispunjenje zakonski utvrđene granice solventnosti.

Organizacija upravljanja rizicima

Uprava Društva odgovorna je za uspostavu i primjenu sustava upravljanja rizicima kao i upravljanje rizicima poduzeća.

U organizaciju upravljanja rizicima uključene su sve razine rukovođenja u Društvu. Rukovodeće osobe su kao upravitelji rizika odgovorne i za identifikaciju, vrednovanje i upravljanje rizicima unutar njihovog vlastitog područja odgovornosti. Pri tome je stavljen poseban naglasak na jasno raspoređivanje značajnih pojedinačnih rizika imenovanim upraviteljima rizika.

Uprava prikuplja pojedinačne izvještaje i upozorenja na rizike od upravitelja rizika, analizira ih i vrednuje zajedno s odgovornom osobom za upravljanje rizicima. Osim toga se redovito održavaju konzultacije sa stožerom za rizike koji je osnovan u koncernu.

Interna revizija kao operativno neovisna instancija nadzire po nalogu Uprave postojeće strukture i procese kao i poštivanje zahtjeva postavljenih od strane nadzornog tijela. Ona pruža stručnu podršku Upravi u postizanju ciljeva poduzeća tako što vrednuje učinkovitost upravljanja rizicima, internih kontrola i procesa rukovođenja i nadziranja, te pridonosi optimiranju navedenih procesa.

Izvrješćivanje o rizicima

Pojedinačni upravitelji rizika provode vrednovanje rizika u redovitim i utvrđenim vremenskim razmacima. Osim toga je predviđeno trenutačno izvrješćivanje u slučaju dostizanja definiranog praga vrijednosti. Procjene rizika i razlozi koji su doveli ili mogli dovesti do nastupa određenog rizika po potrebi se analiziraju s upraviteljima rizika i predstavljaju osnovu za izvrješćivanje o rizicima, koje se dijeli prema povodu za izvrješćivanje.

S jedne strane izrađuje se ukupna procjena rizika koji se odnose na budućnost, a s druge strane vrši se redovito izvrješćivanje retrospektivno o rizicima koji su zaista nastupili u prošlosti.

Komunikacija o rizicima

Komunikacija o rizicima predstavlja važan oslonac u svakom sustavu upravljanja rizicima. Što se više informacija i činjenica u kontekstu upravljanja rizicima razmijeni s našim upraviteljima rizika, to će biti uspješnije prepoznavanje potencijalnih rizika u svakodnevnom radu i vlastitim područjima odgovornosti. U sklopu sastanaka i radionica kontinuirano se prosljeđuju relevantne informacije iz područja upravljanja rizicima.

Značajni rizici

Podjela značajnih rizika koji se odnose na Društvo u nadređene kategorije rizika ima za svrhu učinkovitije upravljanje rizicima.

Rizik osiguranja

Rizik osiguranja u neživotnim osiguranjima u bitnome predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja zbog neodgovarajućih pretpostavki u svezi oblikovanja premija i pričuva.

Mjera koju Društvo poduzima protiv rizika izrazito velikih izdataka za štete uslijed izvanrednih štetnih događaja je primjena odgovarajuće politike reosiguranja. Osim toga, ne analiziraju se samo preuzete rizike na osnovi pojedinačnih rizika nego se dodatno ispituje izloženost (*exposures*) Društva događajima koji mogu pogoditi veliki broj preuzetih rizika.

Neživotna osiguranja

U skupinama rizika osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i osiguranje elementarnih šteta ugovoreno je za slučaj nastupa eventualne kumulacije događaja ili iznadprosječne visine šteta odgovarajuće neproporcionalno reosiguranje s limitiranim samopridržajem.

Kako bi se dalekosežno isključio rizik platne nesposobnosti reosiguravatelja, Društvo raspoređuje poslove reosiguranja neposredno ili posredno, daljnjim preraspoređivanjem na razini koncerna, na veliki broj međunarodnih društava za reosiguranje, koja sva, bez iznimke, imaju izvrstan bonitet.

Životna osiguranja

Osiguravateljni rizici u životnim osiguranjima su biometrijski rizik, rizik odustanka i rizik kamatnog jamstva.

Pažljivim razvojem proizvoda i stalnim aktuarskim analizama Društvo osigurava da korišteni temelji za izračun budu adekvatni i sadržavaju dovoljne sigurnosne marže. Neželjene, veće promjene rezultata rizika dodatno se sprečavaju primjenom odgovarajuće politike reosiguranja.

Rizici ulaganja

Rizik ulaganja kapitala obuhvaća u prvom redu kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik.

Kapitalno ulaganje Društva temelji se u prvom redu na formiranju djelotvornih portfelja i pri tome se vodi računa o cjelokupnoj izloženosti riziku poduzeća. Sukladno utvrđenoj strategiji, čiju provedbu prati interna revizija, vrši se široka disperzija ulaganja u odgovarajuće tržišne segmente (*benchmark*).

Strukturirani proizvodi koriste se s ciljem troškovne učinkovitosti i poboljšanja profila rizičnosti samo u okviru strateški odabrane alokacije imovine. Pri utvrđivanju dopuštenog volumena u obzir se uzima povećani stupanj rizičnosti predviđenih kategorija imovine.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja nisu uključena u razradu rizika ulaganja u nastavku s obzirom da kod ovih ulaganja investicijski rizik snosi ugovaratelj osiguranja.

Kreditni rizik

Kreditni rizik definira se kao rizik kojem je Društvo izloženo u slučaju da druga ugovorna strana ne može ispuniti svoju obvezu plaćanja. Rizik boniteta valja promatrati kao oblik kreditnog rizika i predstavlja opasnost da se bonitet korisnika kredita pogorša nakon početka korištenja kredita ili nakon kupnje neke vrijednosnice. Društvo se protiv rizika boniteta osigurava primjenom strogih uvjeta u pogledu kreditnog rejtinga koje izabrani izdavatelji vrijednosnica moraju ispunjavati.

Ukupna izloženost riziku nenaplativosti (*total credit risk exposure*)

Tablica 75 prikazuje sukladno MSFI-ju 7.36 (a) maksimalni rizični potencijal pojedinačnih stavki bilance, uključujući eventualne derivativne financijske instrumente. Pri tome nisu uzeti u obzir mogući ublažavajući učinci „netiranja“ ili sličnih sporazuma.

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	2.921.677	2.805.593
Financijski instrumenti	2.921.677	2.805.593
Financijski instrumenti bez derivativnih financijskih instrumenata	2.921.677	2.805.593
Financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća (HTM)	958.674	1.168.484
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	1.880.519	1.553.813
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)		
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)	64.397	66.917
kao dio stavke Ostala ulaganja	26.165	28.057
zajmovi i potraživanja (LAR) ⁴⁹	38.233	38.860
Novac u banci	18.087	16.379
Derivativni financijski instrumenti		

Tablica 75: Kreditni rizik. Ukupna izloženost riziku nenaplativosti

⁴⁹ Isključivo potraživanja; umanjeno za interne odnose

Rizik nenaplativosti prema bonitetu

Kvaliteta kreditnog rizika financijskih instrumenata navedena je sukladno MSFI-ju 7.36 (c).

	AAA do A- tis. kn	BBB+ do BBB- tis. kn	BB+ i niže tis. kn	Bez ocjene tis. kn
Ukupna izloženost riziku nenaplativosti		19.342	2.764.967	137.369
Financijski instrumenti		19.342	2.764.967	137.369
Financijski instrumenti bez derivativnih financijskih instrumenata		19.342	2.764.967	137.369
Ulaganja koja se drže do dospelosti (HTM)			958.674	
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)		19.342	1.749.972	111.204
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)			38.233	26.165
kao dio stavke Ostala ulaganja				26.165
zajmovi i potraživanja (LAR) ⁵⁰			38.233	
Novac u banci			18.087	
Derivativni financijski instrumenti				

Tablica 76: Kreditni rizik. Bonitet

Kreditni rejting financijskih instrumenata prikazanih u gornjoj tablici je tzv. *composite* rejting. *Composite* rejting je prosjek ocjena kreditnog rizika od strane četiriju agencija za ocjenu kreditnog rizika, a to su Moody's⁵¹, S&P⁵², Fitch⁵³ i DBRS⁵⁴, pri čemu ocjene svih četiriju agencija ulaze ravnopravno u prosjek. *Composite Rating* je konzervativni kreditni rejting, jer se u slučaju kada se ocijenjeni rejting nalazi između dviju kategorija kreditnog rejtinga, automatski dodjeljuje slabiji rejting.

Composite Rating nije raspoloživ ako je obveznica vrednovana samo od strane jedne agencije za ocjenu kreditnog rejtinga. U tom slučaju konzultira se kao druga po redu agencija S&P, kao treća Moody's, zatim Fitch. Financijski instrumenti bez ocjene su kao takvi i navedeni.

Analiza dospjelih a nenaplaćenih ulaganja i potraživanja

Sukladno MSFI-u 7.36 (c)-(d) ne daje se tabelarni prikaz dospjelih a nenaplaćenih ulaganja i potraživanja za koje još nije izvršeno umanjeno vrijednosti.

Stavke navedene u bilanci za koje nije izvršen ispravak vrijednosti još nisu dospjele a nenaplaćene.

Rizik likvidnosti

Rizikom likvidnosti smatra se rizik nemogućnost podmirenja kratkoročnih ili budućih obveza plaćanja ili mogućnost njihovog podmirenja ali samo pod izmijenjenim uvjetima. Jedan dio rizika likvidnosti čini i opasnost, da se sredstva za refinanciranje u slučaju poteškoća s likvidnošću mogu osigurati samo uz veću kamatnu stopu ili da pojedine oblike imovine nije moguće transformirati u novac bez gubitka.

Društvo upravlja likvidnošću na način da u svakom trenutku ima na raspolaganju dovoljno sredstava da može u roku ispuniti svoje obveze. Središnja riznica dobiva od stručnih odjela podatke na dnevnoj bazi o obavljenim transakcijama koje se odnose na pojedinačnu organizacijsku jedinicu Društva. Financijskim planiranjem odnosno planom novčanih primitaka i izdataka (*cash flow*) za dugoročno razdoblje u kojem se uzima u obzir kretanje obveza iz osiguranja tako se problemi s likvidnošću mogu izbjeći i prije njihovog nastanka.

⁵⁰ Isključivo potraživanja; umanjeno za interne odnose

⁵¹ Moody's Investors Service, New York

⁵² Standard and Poor's Corporation, New York

⁵³ Fitch Ratings, New York i London

⁵⁴ DBRS Ltd. (ranije Dominion Bond Rating Service), Toronto

Ostvareni prihodi od kapitalnih ulaganja mogu se pretežitim dijelom iskoristiti za ponovno ulaganje.

Financijski plan za petogodišnje razdoblje u kojem je uzeto u obzir kretanje obveza iz osiguranja ima za cilj izbjegavanje rizika likvidnosti Društva.

Tržišni rizici⁵⁵

Tržišni rizici također imaju važnu ulogu. Oni predstavljaju rizike od gubitka u portfelju vrijednosnih papira koji nastaju kao posljedica promjene cijena na tržištu. Tržišni rizici relevantni za Društvo su u pravilu valutni rizik, rizik promjene kamatne stope i rizik pada cijene dionica.

Rizik promjene kamatne stope

Društvo je ulaganjem u ukamative financijske instrumente izloženo riziku promjene kamatne stope.

Tablica 77 prikazuje profil kamatonosnih financijskih instrumenata na dan bilance.

	2015.		2014.	
	S fiksnom kamatom	S promjenjivom kamatom	S fiksnom kamatom	S promjenjivom kamatom
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	2.757.861		2.694.736	
Obveznice	2.732.185		2.667.167	
Ulaganja koja se drže do dospelosti (HTM)	958.674		1.168.484	
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	1.773.510		1.498.683	
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)	25.677		27.569	
Depoziti	5.923		5.258	
Zajmovi	19.754		22.311	

Tablica 77: Tržišni rizici. Rizik promjene kamatne stope

⁵⁵ Nazivaju se još i cjenovni rizici.

Valutni rizik

Društvo vrši ulaganja u načelu u valutnoj i po mogućnosti ročnoj usklađenosti s preuzetim obvezama.

	Životna osiguranja				Neživotna osiguranja			
	Aktiva		Pasiva		Aktiva		Pasiva	
	Ukupno	Ulaganja(D) ⁵⁶	Ukupno	Tehničke pričuve (C) ⁵⁶	Ukupno	Ulaganja (D) ⁵⁶	Ukupno	Tehničke pričuve (C) ⁵⁶
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.								
Ukupno	2.790.560	2.602.361	2.790.560	2.316.675	486.856	363.106	486.856	305.066
HRK	162.624	101.024	288.944		270.496	207.710	432.380	263.058
EUR	2.627.936	2.501.337	2.501.616	2.316.675	216.359	155.396	54.476	42.008
ostale valute								
2014.								
Ukupno	2.681.824	2.498.592	2.681.824	2.229.872	465.592	352.818	465.592	303.739
HRK	167.530	101.677	242.074		245.842	191.266	402.681	256.420
EUR	2.514.294	2.396.915	2.439.750	2.229.872	219.750	161.552	62.911	47.319
ostale valute								

Tablica 78: Tržišni rizici. Valutni rizik

Napomena

Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte iskazana su isključivo u kunama.

Rizik pada cijene dionice

Kod ulaganja na tržišta dionica rizik se diverzificira putem selekcije vrijednosnih papira specifičnih za Apojedinu gospodarsku granu i regiju odnosno putem osnovne selekcije vrijednosnih papira. Osim toga, rizik bi se mogao dodatno smanjiti korištenjem derivativnih financijskih instrumenata. Društvo nadzire koncentraciju rizika u svom dioničkom portfelju prema regijama.

	2015.	2014.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	79.265	55.130
Republika Hrvatska	207	595
Zemlje članice Europske unije (bez RH)	51.262	34.591
Zemlje izvan Europske unije	27.796	19.943

Tablica 79: Tržišni rizici. Rizik pada cijene dionice

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire čine udjeli u fondovima a prikaz obuhvaća zemlje iz kojih dolaze važniji dionički portfelji pojedinih fondova (Tablica 79).

Rizična vrijednost (VaR)⁵⁷

Izloženost investicijskog portfelja nadređenom tržišnom riziku izračunava se na razini koncerna primjenom VaR-metode. Rizična vrijednost pokazatelj je kojim se mjeri maksimalni potencijalni gubitak jedne određene pozicije rizika s određenom vjerojatnošću unutar određenog vremenskog horizonta.

Izračun se vrši na osnovi podataka iz prošlosti i korelacije iz posljednjih pet kalendarskih godina promatrano za razdoblje držanja od jedne godine. Na temelju tih podataka provode se Monte-Carlo-simulacije, kako bi se izmjerila izloženost riziku određenog portfelja.

U izračun su uključeni opcijski poslovi u skladu s kategorizacijom „underlyinga“ na koje su vezani.

⁵⁶ Slovo u zagradi odnosi se na oznaku pozicije u shemi Bilance

⁵⁷ Value at Risk

Tablica 80 prikazuje pokazatelje rizične vrijednosti pri čemu su uzete u obzir različite razine pouzdanosti.

	Razina pouzdanosti	Kamatni rizik	Dionički rizik	Diverzifikacija ⁵⁸	Ukupno
		tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2015.					
Niska	95,0%	- 101.718	- 15.729	18.441	- 99.006
Srednja	97,0%	- 130.059	- 18.781	21.079	- 127.762
Visoka / obvezno se primjenjuje	99,5%	- 213.645	- 27.773	28.947	- 212.471
2014.					
Niska	95,0%	-10.670	-1.480	1.910	-10.241
Srednja	97,0%	-13.966	-1.764	2.183	-13.547
Visoka / obvezno se primjenjuje	99,5%	-23.675	-2.601	2.990	-23.286

Tablica 80: Rizična vrijednost

Prikazana rizična vrijednost s razinom pouzdanosti od 99,5% daje statistički izračun tržišnog rizika pri vjerojatnosti nastupa tog rizika jednom u 200 godina.

Operativni rizici

Informacijska tehnologija i sustav računalne obrade podataka

Društvo je kao moderno društvo za osiguranje ovisno o učinkovitom funkcioniranju sustava računalne obrade podataka. Posljedice pogrešaka u poslovanju, programiranju i primjeni sustava računalne obrade podataka moraju se isključiti u najvećoj mogućoj mjeri. To se osigurava prvenstveno implementacijom infrastrukture koja je jedinstvena za cijeli koncern i brigom o sustavu iz središnjice.

U svrhu osiguranja vlastite računalne mreže od štetnih utjecaja izvana na razini koncerna je implementiran kompleksan koncept sigurnosti. Infrastrukturnim poboljšanjem koje je provedeno 2007. godine i prostornom odvojenosti lokalnog računovodstva i računovodstva koncerna rizik od uništenja odnosno neraspoloživosti informacijskog sustava značajno je smanjen. Istovremeno je kroz tehničku doradu postignuto dodatno poboljšanje učinkovitosti.

Radnici

Radnici Društva imaju temeljita stručna znanja stečena kroz naše strukturirane i modularno ustrojene programe edukacije i usavršavanja, te za nas kao društvo za pružanje financijskih usluga predstavljaju izrazito važan kapital. Kroz veliki broj internih edukacijskih programa u okviru suvremeno organiziranog Odjela za razvoj ljudskih resursa radnicima zaposlenima u prodaji i internim odjelima prenose se znanja specifična za pojedinačno radno mjesto kao i znanja koja nadilaze okvire pojedine struke.

⁵⁸ Učinak diversifikacije definira se kao razlika gubitaka kod promatranja ukupnog portfelja u odnosu na pojedinačno promatranje razreda imovine.

Izveštaj upravitelja matematičke pričuve i ovlaštenog aktuara

Izveštaj upravitelja matematičke pričuve

Izveštaj o ispravnosti obračuna matematike pričuve

Potvrđujem da je matematička pričuva *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2015. formirana u skladu s preuzetim obvezama Društva i izračunata u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za matematičku pričuvu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuva Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Izveštaj o ulaganju matematičke pričuve

Potvrđujem da su sredstva matematičke pričuve na 31.12.2015. uložena u skladu s preuzetim obvezama *GRAWE HRVATSKA D.D.* te u skladu s člankom 122. i člankom 123. Zakona o osiguranju.

Zagreb, 9. veljače 2016.

Upraviteljica matematičke pričuve

mr. Valentina Car, prof.

Iz izvještaja ovlaštenog aktuara

Mišljenje aktuara o obračunu matematičke pričuve

Potvrđujem da je matematička pričuva *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2015. obračunata u skladu s važećim propisima i Pravilnikom o Minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za matematičku pričuvu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuva te u skladu s načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Bruto iznos matematičke pričuve životnih osiguranja na 31.12.2015. iznosi 2.296.346.184 kuna od čega su 338.875 kuna udio reosiguranja. Bruto iznos matematičke pričuve zdravstvenih osiguranja na 31.12.2015. iznosi 930.453 kuna od čega su 149.026 kuna udio reosiguranja.

Bruto iznos posebne pričuve životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik na 31.12.2015. iznosi 70.659.825 kuna.

Mišljenje aktuara o obračunu prijenosne premije

Potvrđujem da su prijenosne premije *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2015. obračunate u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za obračun pričuva za prijenosne premije, aktima Društva te načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Pričuve za prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranje života na dan 31.12.2015. iznose 1.953.488 kuna od čega udio reosiguranja iznosi 295.466 kuna.

Bruto prijenosna premija u ostalim vrstama osiguranja na 31.12.2015. iznosi 64.896.375 kuna od čega su 5.876.307 kuna udio reosiguranja. Od toga na zdravstvena osiguranja, za koja se ne obračunava matematička pričuva, otpada bruto pričuva za prijenosne premije od 380.916 kuna. Udio reosiguranja iznosi 84.759 kuna.

Mišljenje aktuara o pričuvama šteta

Potvrđujem da su pričuve šteta *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2015. izračunate s posebnim oprezom i u skladu s Pravilnikom o Minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun pričuva šteta, aktima Društva te načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Bruto pričuve šteta u skupini neživotnih osiguranja (bez pričuve šteta za nastale a neprijavljene štete) na 31.12.2015. iznose 180.678.741 kunu. Od toga udio reosiguranja iznosi 41.498.524 kune. Regresna potraživanja iznose 1.070.616 kuna.

Bruto pričuve šteta u skupini životnih osiguranja (bez pričuva šteta za nastale a neprijavljene štete) iznose 13.421.804 kune od čega su 82.331 kuna udio reosiguranja.

Ukupna pričuva šteta za nastale a neprijavljene štete iznosi u skupini neživotnih osiguranja 57.510.897 kuna (od toga 8.750.206 kuna na teret reosiguravatelja), a u skupini životnih osiguranja 4.953.464 kune; tu nema udjela reosiguravatelja.

Zagreb, 5. veljače 2016.

Ovlaštena aktuarka

mr. Valentina Car, prof.

Mišljenje neovisnog revizora

Izvještaj dioničarima GRAWE Hrvatska d.d., Zagreb

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja društva GRAWE Hrvatska d.d koji uključuju izvještaj o financijskom položaju (Bilanca) na 31. prosinca 2015. izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka), Izvještaj o novčanom toku i Izvještaj o promjenama kapitala, te Sažetak značajnih računovodstvenih politika i Bilješki uz financijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan i istinit prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj Uniji. Odgovornost Uprave uključuje nadalje utvrđivanje, vođenje, primjenu i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i objektivan i istinit prikaz financijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške, te odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, definiranje računovodstvenih procjena primjerenih postojećim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim financijskim izvještajima na temelju obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su financijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u financijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja koje sastavlja Društvo u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Osim toga, pročitali smo Godišnje izvješće Društva za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2015. godine kako bismo mogli izraziti mišljenje o sukladnosti godišnjeg izvješća s priloženim financijskim izvještajima Društva za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2015.

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji daju istinit i fer prikaz financijskog položaja Društva na 31. prosinca 2015. godine, njegove financijske uspješnosti te njegovih novčanih tokova za godinu tada završenu, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj Uniji.

Ostali pravni i regulatorni zahtjevi

/i/ Na temelju Pravilnika Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga o obliku i sadržaju financijskih izvještaja društava za osiguranje i reosiguranje (NN 132/10, NN 39/12 „Pravilnik”), Uprava Društva je pripremila obrasce pod nazivom Izvještaj o financijskom položaju Društva na dan 31. prosinca 2015., Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanom toku Društva za godinu koja je tada završila, zajedno s informacijama o usklađenu obrazaca s financijskim izvještajima Društva. Uprava Društva je odgovorna za pripremu tih obrazaca i informacija o usklađenju, te oni ne predstavljaju sastavni dio ovih financijskih izvještaja, već sadrže informacije koje zahtijeva Pravilnik. Financijske informacije u obrascima temelje se na financijskim izvještajima Društva pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, te su prilagođene odredbama Pravilnika.

/ii/ Sukladno Zakonu o računovodstvu Uprava Društva je pripremila Godišnje izvješće. Za Godišnje izvješće odgovara Uprava Društva te ono sukladno računovodstvenim propisima važećima u Republici Hrvatskoj u 2015. godini ne predstavlja sastavni dio financijskih izvještaja, već je propisano Zakonom o računovodstvu. Naša odgovornost se odnosi na provođenje procedura koje smatramo potrebnim za donošenjem zaključka o tome da li su financijske informacije prikazane u Godišnjem izvješću usklađene sa revidiranim financijskim izvještajima.

Prema našem mišljenju, sukladno provedenim procedurama financijske informacije prikazane u Godišnjem izvješću su usklađene u svim značajnim odrednicama sa revidiranim financijskim izvještajima koji su pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Zagreb, 7. ožujka 2016.

IB Interbilanz revizija d.o.o.

Mag. Marco Egger
direktor

Vedran Miloš, univ. spec. oec.
ovlašteni revizor

Izjava Uprave

Potvrđujemo prema našim najboljim saznanjima da godišnji financijski izvještaji *GRAWE HRVATSKA D.D.*, sastavljeni sukladno važećim propisima, prikazuju istinito financijski položaj, rezultate poslovanja i novčane tokove Društva, da Izvještaj Uprave prikazuje razvoj i rezultate poslovanja i položaj Društva na takav način da iz njega proizlazi istinit prikaz financijskog položaja, rezultata poslovanja i novčanih tokova Društva, te da opisuje značajne rizike i neizvjesnosti kojima je Društvo izloženo.

Zagreb, veljača 2016.

Uprava

Igor Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

Mag. Gerald Gröstenberger, MBA
član Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
članica Uprave

Popis kratica, slika i tablica

Kratice

AFS.....	available for sale (raspoloživo za prodaju)
FV P/L	fair value through profit and loss (po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka)
HTM.....	held to maturity (koji se drži do dospijeca)
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
IBNR.....	incurred, but not reported (nastale, a neprijavljene štete)
MSFI.....	Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
LAR.....	loans and receivables (zajmovi i potraživanja)
LAT.....	liability adequacy test (test adekvatnosti obveza)
RBNS.....	reported, but not settled (prijavljene, ali još neriješene štete)
URR.....	unexpired risk reserve (pričuva za neistekle rizike)

Slike

Slika 1: Tržišni udjeli na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupna premija)	8
Slika 2: Tržišni udjeli u 2015. u životnim osiguranjima	9
Slika 3: Tržišni udjeli u 2015. u neživotnim osiguranjima	9

Tablice

Tablica 1: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj i Grawe Hrvatska d.d. (zaračunata bruto premija) .	8
Tablica 2: Zaračunata bruto premija i zarađena bruto premija (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja i promjenom bruto pričuva prijenosnih premija); podjela u podskupine osiguranja prema internoj podjeli koja je u primjeni u koncernu.....	10
Tablica 3: Broj ugovora o osiguranju; podjela u podskupine osiguranja prema internoj podjeli koja je u primjeni u koncernu	10
Tablica 4: Izdaci za osigurane slučajeve. Podjela u podskupine osiguranja prema internoj podjeli koja je u primjeni u koncernu	11
Tablica 5: Saldo iz poslova reosiguranja	11
Tablica 6: Izdaci za obavljanje djelatnosti	11
Tablica 7: Pričuve za još nedodijeljene udjele u dobiti (dobit za sljedeću godinu i buduća razdoblja).	12
Tablica 8: Tehničke pričuve, neto	12
Tablica 9: Dobit i prijedlog Uprave o upotrebi dobiti.....	13
Tablica 10: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za obavljanje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)	41
Tablica 11: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za obavljanje djelatnosti (kretanje)	41
Tablica 12: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za obavljanje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)	41
Tablica 13: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za obavljanje djelatnosti (kretanje)	41
Tablica 14: Ulaganja koja se drže do dospelja (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)	42
Tablica 15: Ulaganja koja se drže do dospelja (kretanje)	42
Tablica 16: Ulaganja raspoloživa za prodaju.....	42
Tablica 17: Ulaganja raspoloživa za prodaju (kretanje).....	42
Tablica 18: Depoziti, zajmovi i potraživanja (u stavci Ostala ulaganja)	43
Tablica 19: Depoziti, zajmovi i potraživanja (u stavci Ostala ulaganja) (kretanje)	43
Tablica 20: Depoziti kod kreditnih institucija (rokovi dospelja).....	43
Tablica 21: Zajmovi (rokovi dospelja)	43
Tablica 22: Reklasifikacija financijskih instrumenata	45
Tablica 23: Potraživanja	48
Tablica 24: Potraživanja (rokovi dospelja)	48
Tablica 25: Novac u banci i blagajni.....	49
Tablica 26: Odgođena porezna imovina	49
Tablica 27: Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja).....	50
Tablica 28: Zarada po dionici	50
Tablica 29: Tehničke pričuve (osim Posebnih pričuva za osiguranje iz skupine životnih osiguranja) ...	51
Tablica 30: Matematička pričuva životnih osiguranja (kretanje)	52
Tablica 31: Pričuve šteta. Životna osiguranja (kretanje)	52
Tablica 32: Pričuva za još neriješene štete. Neživotna osiguranja (kretanje)	53

Tablica 33: Posebna pričuva osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik.....	53
Tablica 34: Ostale obveze.....	54
Tablica 35: Položeni instrumenti osiguranja za obveze i potencijalne obveze	55
Tablica 36: Instrumenti osiguranja za potraživanja i potencijalna potraživanja	55
Tablica 37: Zarađene premije. Pregled	56
Tablica 38: Zarađene premije. Životna osiguranja	56
Tablica 39: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Pojedinačno i grupno osiguranje	57
Tablica 40: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Ugovori s jednokratnom uplatom premije i ugovori s obročnim plaćanjem premije	57
Tablica 41: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Ugovori sa i bez sudjelovanja osiguranika u dobiti	57
Tablica 42: Zarađene premije (bruto). Neživotna osiguranja	58
Tablica 43: Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Pregled	59
Tablica 44: Prihodi od ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.....	59
Tablica 45: Prihodi od ostalih ulaganja. Analitički prikaz	60
Tablica 46: Troškovi ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Pregled.....	60
Tablica 47: Troškovi ulaganja u financijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.....	61
Tablica 48: Troškovi ostalih ulaganja. Analitički prikaz	61
Tablica 49: Financijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava	62
Tablica 50: Financijski rezultat ulaganja matematičke pričuve osiguranja	62
Tablica 51: Izdaci za osigurane slučajeve. Pregled	63
Tablica 52: Izdaci za osigurane slučajeve. Životna osiguranja.....	63
Tablica 53: Izdaci za osigurane slučajeve. Neživotna osiguranja	64
Tablica 54: Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva.....	65
Tablica 55: Udio promjena deviznog tečaja u povećanju matematičke pričuve osiguranja.....	65
Tablica 56: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Pregled	67
Tablica 57: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Životna osiguranja.....	67
Tablica 58: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Neživotna osiguranja	68
Tablica 59: Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće	69
Tablica 60: Naknade za usluge savjetovanja i reviziju godišnjih financijskih izvještaja od strane revizorskog društva	69
Tablica 61: Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota. Na bazi bruto iznosa.....	69
Tablica 62: Ostali osigurateljno-tehnički prihodi.....	70
Tablica 63: Trošak poreza na dobit	71
Tablica 64: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim društvima u izvještajnoj godini.....	73
Tablica 65: Obveze po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima (kretanje)	74
Tablica 66: Rashodi i prihodi iz transakcija po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društvima u izvještajnoj godini.....	74
Tablica 67: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim osobama u izvještajnoj godini	75
Tablica 68: Adekvatnost kapitala	77

Tablica 69: Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve	78
Tablica 70: Ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve kod vrsta osiguranja za koje je nužno oblikovati matematičku priču. Traženo pokriće matematičke pričuve.	78
Tablica 71: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve kod vrsta rizika za koje je nužno oblikovati matematičku priču. Ročna usklađenost.....	78
Tablica 72: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve	79
Tablica 73: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve. Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve.....	79
Tablica 74: Pregled ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve. Ročna usklađenost	79
Tablica 75: Kreditni rizik. Ukupna izloženost riziku nenaplativosti	85
Tablica 76: Kreditni rizik. Bonitet.....	86
Tablica 77: Tržišni rizici. Rizik promjene kamatne stope	87
Tablica 78: Tržišni rizici. Valutni rizik	88
Tablica 79: Tržišni rizici. Rizik pada cijene dionice.....	88
Tablica 80: Rizična vrijednost	89

